

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „БРАТЯ МИЛАДИНОВИ“

8121, с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас, тел.: 0897 098 229, e-mail: 200301@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

11/15/2022

X

Вяра Кършелиева
Директор на НУ "Бр.Миладинови" с. Кръстина
Signed by: Vyara Stoyanova Karshelieva

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „БРАТЯ МИЛАДИНОВИ“ С. КРЪСТИНА, ОБЩ. КАМЕНО, ОБЛ. БУРГАС

На основание: чл. 28, ал.1, т. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование и:

- решение на Педагогическия съвет на проведено заседание на дата 07.09.2022 г. – Протокол № 9, съгласно чл. 263, ал. 1, т. 2 от ЗПУО,
- решение - Протокол от Общо събрание № 6 от 07.09.2022 г. - след обсъждане с ученическия съвет на училището;
- положителна оценка от г-жа Борисова – представител на Обществения съвет

Комисия за разработване – Заповед № 285/ 13.07.2022 г.

Председател: Нели Йорданова Манчева - старши учител

Членове:

1. Дора Павлова Димитрова – старши учител
2. Полина Павлова – учител в ЦОУД

Заповед за утвърждаване: № 303 от 08.09.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Глава първа Общи разпоредби - стр. 4

Раздел I Общи положения - стр. 4

Раздел II Принципи в НУ „Братя Миладинови” - стр. 4

Раздел III Цели на училищното образование в НУ „Братя Миладинови” - стр. 5

Раздел IV Право на образование. Задължително предучилищно и училищно образование - стр. 5

Глава втора Език в НУ „Братя Миладинови” - стр. 7

Глава трета Държавни образователни стандарти - стр. 8

Глава четвърта НУ „Братя Миладинови” като институция в системата на предучилищното и училищното образование - стр. 9

Раздел I Определения и статут - стр. 9

Раздел II Вид на институцията „НУ „Братя Миладинови” - стр. 9

Глава пета Училищно образование - стр. 10

Раздел I Вид и етап на училищното образование в НУ „Братя Миладинови” - стр. 10

Раздел II Училищна подготовка - същност и съдържание - стр. 10

Раздел III Учебен план - стр. 13

Раздел IV Организационни форми - стр. 14

Раздел V Учебно и неучебно време - стр. 15

Раздел VI Форми на обучение - стр. 16

Раздел VII Оценяване на резултатите от обучението на учениците - стр. 17

Раздел VIII Завършване на клас, етап и степен на образование - стр. 28

Раздел IX План-прием. Постъпване и преместване на ученици - стр. 29

Глава шеста Учебници и учебни помагала - стр. 30

Раздел I Учебници и учебни помагала - стр. 30

Раздел II Оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти - стр. 31

Глава седма Признаване, приравняване и валидиране на резултати от ученето - стр. 32

Глава осма Ученици - стр. 34

Раздел I Основни права и задължения - стр. 34

Раздел II Подкрепа за личностно развитие на учениците - стр. 35

Раздел III Санкции на учениците - стр. 42

Глава девета Родители - стр. 43

Глава десета Учители, директори и други педагогически специалисти - стр. 44

Раздел I Общи положения - стр. 44

Раздел II Права и задължения - стр. 46

Раздел III Повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти - стр. 48

Раздел IV Кариерно развитие на педагогическите специалисти - стр. 49

Раздел V Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти - стр. 51

Глава единадесета Информация и документи - стр. 51

Глава дванадесета Органи за управление - стр. 57

Раздел I Директор - стр. 57

Раздел II Педагогически съвет - стр. 57

Раздел III Обществен съвет - стр. 58

Раздел IV Ученически съвет - стр. 60

Глава тринадесета Управление на качеството - стр. 60

Глава четиринадесета Финансиране и имущество - стр. 61

Раздел I Финансиране - стр. 61

Раздел II Имущество - стр. 68

Глава петнадесета Административнонаказателни разпоредби - стр. 68

Глава шестнадесета Пътувания на ученици - стр. 69

Раздел I Туристическо пътуване с обща цена - стр. 69

Раздел II Еднодневна екскурзия, посещения на културни и групови прояви - стр. 71

Допълнителни разпоредби - стр. 73

Преходни и заключителни разпоредби - стр. 75

Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ
Раздел I

Общи положения

Чл. 1. *На основание Чл. 1(1) от ЗПУО/* Този Правилник за дейността на НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на правото на училищно образование, както и с устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането му.

Чл. 2. *На основание Чл. 2. от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина е част от системата на предучилищното и училищното образование и включва:

- /1/ Участниците в образователния процес и институциите, както и отношенията и връзките между тях за постигане целите на образованието.
- /2/ Участниците в образователния процес са учениците, учителите, директора, други педагогически специалисти и родителите.
- /3/ НУ „Братя Миладинови” е една от институциите в системата на предучилищното и училищното образование.
- /4/ Участниците в образователния процес от НУ „Братя Миладинови” и другите институции си партнират с общините и с други заинтересовани страни.

Раздел II
Принципи

Чл. 3. */1//На основание Чл. 3(1) от ЗПУО/* Образованието в НУ „Братя Миладинови”, като процес включва обучение, възпитание и социализация.

/2//На основание Чл. 3(2) от ЗПУО/ Като национален приоритет, то се реализира в съответствие със следните принципи:

- 1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование;
- 2. ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- 3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
- 4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;
- 5. запазване и развитие на българската образователна традиция;
- 6. хуманизъм и толерантност;
- 7. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- 8. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- 9. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;
- 10. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- 11. ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на

образованието.

Раздел III

Цели на училищното образование в НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина

Чл. 4. */1/* На основание Чл. 5(1) от ЗПУО/ Основните цели на училищното образование в НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина са:

1. интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;
2. съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
3. придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;
4. придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие;
5. ранно откриване на талантите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им;
6. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
7. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;
8. формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;
9. формиране на толерантност и уважение към правата на учениците и хората с увреждания;
10. познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции;
11. придобиване на компетентности за разбиране на глобални процеси, тенденции и техните взаимовръзки;
12. придобиване на компетентности за разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

/2/ Държавата провежда политики за повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.

Чл. 5. */1/* На основание Чл. 6. (1) от ЗПУО/ Системата на НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина, осигурява условия за:

придобиване на начален етап на основно образование;

/2/ На основание Чл. 6 (3) от ЗПУО/ валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и чрез информално учене.

Раздел IV

Право на образование. Задължително училищно образование

Чл. 6. */1/* На основание Чл. 7(1) от ЗПУО/ Всеки има право на образование и може да повишава образованието си чрез учене през целия живот.

/2/ На основание Чл. 7(2)/ Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 7. */1/* На основание Чл. 8(2) от ЗПУО/ Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето.

/2/ /На основание Чл. 8(3) от ЗПУО/ Училищното образование може да започне и от учебната година с начало в годината на навършване на 6-годишна възраст на детето по преценка на родителя и при готовност за училище, удостоверена при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

/3/ /На основание Чл. 8 (4) от ЗПУО/ Началото на училищното образование може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

Чл.8. /1/ /На основание Чл. 9(1) от ЗПУО/ Задължителното училищно образование в НУ „Братя Миладиониви” с. Кръстина, като общинско училище е безплатно за учениците.

/2/ /На основание Чл. 9(2) от ЗПУО/ Училищното образование в НУ „Братя Миладиониви” с. Кръстина е безплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските граждани;
2. гражданите на друга държава членка;
3. гражданите на трети държави:
  - а) с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване, както и за членовете на техните семейства;
  - б) с разрешено продължително пребиваване в страната, както и за членовете на техните семейства;
  - в) приети по актове на Министерския съвет;
  - г) приети по международен договор, в който този въпрос е уреден;
  - д) за които това е предвидено в специален закон;
  - е) търсещи или получили право на убежище или международна закрила в страната.

/3/ /На основание Чл. 9 (3) от ЗПУО/ На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение при условията и по реда за българските граждани.

/4/ /На основание Чл. 9(4) от ЗПУО/ Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигурявано със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на учениците.

/5/ /На основание Чл. 9(5) от ЗПУО/ Извън случаите по ал. 2 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, могат до се обучават срещу заплащане на такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл.9./1/ /На основание Чл. 11(1) от ЗПУО/ Училищното образование в НУ „Братя Миладинови” е светско.

/2/ /На основание Чл. 11 (2) от ЗПУО/ В НУ „Братя Миладинови” не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини.

Чл.10./ /На основание Чл. 12(2) от ЗПУО/ Изборът на НУ „Братя Миладинови”, като училище за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните - от учениците със съгласието на техните родители.

Глава втора

ЕЗИК

Чл. 11. */1//На основание Чл. 13 (1) от ЗПУО/* Официалният език в НУ „Братя Миладинови” е българският.

/2/ /На основание Чл. 13 (2) от ЗПУО/ Училищното образование в НУ „Братя Миладинови”, се осъществява на български език.

/3/ /На основание Чл. 13 (5) от ЗПУО/ Изучаването и използването на българския език е право и задължение на всеки български гражданин.

/4/ /На основание Чл. 13(6) от ЗПУО/ Учениците, за които българският език не е майчин, имат право да изучават и майчиния си език.

Чл. 12. */1//На основание Чл. 14(1) от ЗПУО/* На учениците се осигуряват условия за усвояване на български книжовен език.

/2//На основание Чл. 14 (2) от ЗПУО/ Усвояването на българския книжовен език е задължително за всички ученици, които се обучават в НУ „Братя Миладинови”.

/3//На основание Чл. 14(3) от ЗПУО/ Усвояването на българския книжовен език се свързва с изисквания към устната и към писмената реч.

Чл. 13 */На основание Чл. 15. от ЗПУО/* Усвояването на българския книжовен език се осъществява в процеса на училищното образование чрез:

1. обучение по образователното направление и по учебния предмет Български език и литература;
2. обучение по останалите образователни направления и учебни предмети, по които обучението се осъществява на български език;
3. в процеса на общуване.

Чл. 14. */На основание Чл. 16. от ЗПУО/* За учениците, за които българският език не е майчин, се създават допълнителни условия за усвояването му с цел подпомагане на образователната интеграция при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език.

Чл. 15. */1//На основание Чл. 17(1) от ЗПУО/* На пребиваващите в страната ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, независимо от тяхното гражданството, се осигурява безплатно обучение по български език при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език и в държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

/2/ /На основание Чл. 17(2) от ЗПУО/ На пребиваващите в страната ученици в задължителна училищна възраст, чиито родители са граждани на други държави членки и упражняват трудова дейност на територията на Република България, се осигурява и обучение по майчин език и култура в сътрудничество с държавите по произход при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

/3//На основание Чл. 17(3) от ЗПУО/ За ученици, търсещи или получили международна закрила в страната по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява при необходимост допълнително обучение по български език при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за усвояването на българския книжовен език и в държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

Чл. 16. */На основание Чл. 18 от ЗПУО/* Усвояването на българския книжовен език се изразява в:

1. овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка;
2. спазване на книжовноезиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;
3. спазване на книжовноезиковите норми при общуването на учителите, директора и учениците.

Чл. 17. */На основание Чл. 19 от ЗПУО/* Учителите в НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина са длъжни да преподават на български език и да подпомагат учениците при овладяването и прилагането на книжовноезиковите му норми при обучението по всички учебни предмети, с изключение на Чужд език и Майчин език.

Чл. 18. */1/ /На основание Чл. 20 (1) от ЗПУО/* Овладяването и прилагането на книжовноезиковите норми на българския език от учениците е обект на проверка и оценка от учителя в учебните часове по учебния предмет Български език и литература.

/2/ /На основание Чл. 20 (2) от ЗПУО/ Степента на усвояване на българския книжовен език от учениците се установява и чрез националното външно оценяване.

/3/ /На основание Чл. 20 (3) от ЗПУО/ Спазването на книжовноезиковите норми в НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина се подпомага и контролира от учителите и другите педагогически специалисти.

Чл. 19. */На основание Чл. 21 от ЗПУО/* Учебниците и учебните помагала, с изключение на учебниците и учебните помагала по учебния предмет Чужд език, по учебния предмет Майчин език се съставят по начин, който осигурява условия за овладяване на книжовноезиковите норми на българския език.

Глава трета **ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ**

Чл. 20. */1/ /На основание Чл. 22 (1) от ЗПУО/* Държавните образователни стандарти, отнасящи се до НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина, са съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане.

1. усвояването на българския книжовен език;
2. учебния план;
3. общообразователната подготовка;
4. приобщаващото образование;
5. гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
6. оценяването на резултатите от обучението на учениците,
7. информацията и документите;
8. институциите;
9. физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване;
10. учебниците и учебните помагала;
11. статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
12. управлението на качеството в институциите;

13. инспектирането на училищата;
14. финансирането на институциите;
15. нормирането и заплащането на труда;
16. организацията на дейностите в училищното образование.

Глава четвърта

НУ „БРАТЯ МИЛАДИНОВИ”, КАТО ИНСТИТУЦИЯ В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I

Определение и статут

Чл. 21. */На основание Чл. 25 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” е институция в системата на училищното образование, в която се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас и начален етап на основно образование.

Чл. 22. */1/На основание Чл. 28 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” осъществява своята дейност въз основа на принципа на автономията и в съответствие с нормативните актове, като:

1. определя свои политики за развитието си в съответствие със законите на страната;
2. урежда устройството и дейността си в правилник в съответствие със ЗПУО и подзаконовите актове по прилагането му;
3. избира организацията, методите и средствата на обучение за осигуряване на качествено образование;
4. определя свои символи и ритуали в съответствие с принципите на националната идентичност и култура, както и свое униформено облекло и други отличителни знаци;
5. участва в национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

/2/На основание Чл. 28 (2) от ЗПУО/ Автономията на училището включва и правото да определя и самостоятелно да избира и съставя свои учебни планове, да разпределя учебната програма в зависимост от потребностите на учениците, да определя учебните предмети и да разработва учебните програми в случаите, предвидени в този правилник и ЗПУО.

Чл. 23. */На основание Чл. 29 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” е юридическо лице. Булстатът на училището е: 000041933.

Чл. 24. */1/На основание Чл. 30 (1) от ЗПУО/* Наименованието на училището, се изписва на български книжовен език.

/2/На основание Чл. 31 (2) от ЗПУО/ (2) Официалният адрес на училището е този, на който се намира управлението на институцията – с. Кръстина, общ. Камено, обл. Бургас.

Чл. 25. */На основание Чл. 34 (1) от ЗПУО/* Като начално училище, НУ „Братя Миладинови” притежава обикновен собствен печат.

Раздел II

Вид на институцията

Чл. 26. */На основание Чл. 36 от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” е общинско училище.

Чл. 27. */На основание Чл. 37 от ЗПУО/* Според вида на подготовката, НУ „Братя Миладинови” е неспециализирано училище.

Чл. 28. */1/На основание Чл. 38 (1) от ЗПУО/* Според етапа или степента на образование, като

неспециализирано училище, НУ „Братя Миладинови” е начално (I - IV клас включително) училище.

Глава пета **УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ**

Раздел I

Вид и етап на училищно образование.

Чл. 29. */На основание Чл. 73 (2), т. 1 от ЗПУО/ Според степента на училищното образование, в НУ „Братя Миладинови” се осъществява обучение за придобиване на начален етап на основно образование.*

Чл. 30. */На основание Чл. 74 (1) от ЗПУО/ Според подготовката училищното образование в НУ „Братя Миладинови” е общо.*

/2/ /На основание Чл. 74 (2) от ЗПУО/ Осъществява се обучение в начален етап на основната степен чрез обучение за придобиване на общообразователната и разширената подготовка.

Раздел II

Училищна подготовка - същност и съдържание

Чл. 31./1/ */На основание Чл. 75 (1) от ЗПУО/ Училищната подготовка в НУ „Братя Миладинови” е съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на ученика в следващ клас и/или етап, и е свързана с постигане на целите на училищното образование.*

/2//На основание Чл. 75 (2) от ЗПУО/ Според съдържанието си училищната подготовка в НУ „Братя Миладинови” е общообразователна – ЗУЧ, разширена – ИУЧ и допълнителна - ФУЧ.

/3//На основание Чл. 75 (3) от ЗПУО/ Училищната подготовка се придобива чрез обучение по учебни предмети или модули.

Чл. 32./1/ */На основание Чл. 76 (1) от ЗПУО/ В процеса на училищното образование може да се изучава учебният предмет Майчин език – при заявяване като ИУЧ или ФУЧ от родителите.*

/2//На основание Чл. 76 (2) от ЗПУО/ В процеса на училищното образование може да се изучава и учебният предмет Чужд език извън посочените чужди езици в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка и в държавния образователен стандарт за профилираната подготовка.

/3//На основание Чл. 76 (3) от ЗПУО/ В процеса на училищното образование може да се изучава и учебният предмет Хореография.

/4//На основание Чл. 76 (4) от ЗПУО/ В процеса на училищното образование религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различни учебни предмети. При условията и по реда на този закон в процеса на училищното образование може да се изучава и учебният предмет Религия.

/5//На основание Чл. 76 (5) от ЗПУО/ В процеса на училищното образование може да се изучават и учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие в децата и учениците, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети.

Чл. 33./1./ */На основание чл. 11 – Пр. 5 от Наредба 13 от 21.09.16/ Гражданското, здравното,*

екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания се осъществяват чрез занимания, дейности и проекти.

/2/ За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава преди началото на учебната година годишен план с разпределението на тематичните области :

1. Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие – 4 учебни часа за всички класове;
2. Толерантност и интеркултурен диалог – 1 учебен час за всички класове;
3. Безопасност и движение по пътищата – по 6 учебни часа – за II , III и IV клас;
4. Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ– 4 учебни часа за всички класове;
5. Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти – 1 учебен час за всички класове;
6. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита – 1 учебен час за всички класове;

/3./На основание чл. 17, ал. 1 от Наредба 13 от 21.09.16/ Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики, като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. поддържане на училищна интернет страница;
4. организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
5. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. организиране на обучения на връстници от връстници;
8. участие в клубове и неформални групи по интереси;
9. реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
10. въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.;
11. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
12. насърчаване на информалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

/4./На основание чл. 19, ал. 1 от Наредба 13 от 21.09.16/ За разработване координиране на прилагането на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, образователната институция има постоянно действащ екип – класните ръководители и представителите на ученическите съвети по класове, както и членовете на обществения съвет.

Чл. 34./1/ /На основание Чл. 77 (1) от ЗПУО/ Общобразователната подготовка в НУ „Братя

Миладинови” обхваща следните групи ключови компетентности:

1. компетентности в областта на българския език;
2. умения за общуване на чужд език;
3. математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите;
4. дигитална компетентност;
5. умения за учене;
6. социални и граждански компетентности;
7. инициативност и предприемчивост;
8. културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество;
9. умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт.

/2/ /На основание Чл. 77 (2) от ЗПУО/ Общобразователната подготовка се придобива чрез изучаването на общобразователни учебни предмети.

/3/ /На основание Чл. 77 (3) от ЗПУО/ Целите, съдържанието и характеристиките на общобразователната подготовка, както и общобразователните учебни предмети по ал. 2 се определят с държавния образователен стандарт за общобразователната подготовка.

Чл. 35./1/*/На основание Чл. 78 (1) от ЗПУО/* Въз основа на държавния образователен стандарт за общобразователната подготовка министърът на образованието и науката утвърждава учебни програми по всеки общобразователен учебен предмет за всеки клас, в които се конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението.

Чл. 36./1/*/На основание Чл. 80 (1) от ЗПУО/* Общобразователната подготовка в основната степен на образование е еднаква за всички видове училища и се придобива чрез изучаване на едни и същи общобразователни учебни предмети и с един и същ брой учебни часове за всеки от тях, определени с държавния образователен стандарт за учебния план.

Чл. 37./1/*/На осн. чл.81 ал.1 от ЗПУО/* Разпределението на общобразователните предмети за придобиване на общобразователна подготовка в основната степен на образование по класове, както и броят на учебните часове за изучаването на всеки от тях за всеки клас и етап се определя в училищния учебен план.

Чл. 38./1/ */На основание Чл. 82 (1) от ЗПУО/* Разширената подготовка обхваща компетентности, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общобразователната подготовка.

*/2/**/На основание Чл. 82 (2) от ЗПУО/* Разширената подготовка се придобива чрез изучаване на общобразователни учебни предмети по чл. 31, ал. 2, предвидени за изучаване в процеса на училищното образование, както и на учебни предмети по чл. 32, ал. 1, 3, 4 и 5.

*/3/**/На основание Чл. 82 (3) от ЗПУО/* Учебните предмети, чрез които се придобива разширената подготовка в НУ „Братя Миладинови”, се определят с училищния учебен план в зависимост от интересите на учениците и възможностите на училището.

/4/ */На основание Чл. 82 (4) от ЗПУО/* Съдържанието на разширената подготовка по съответния учебен предмет за съответния клас, с изключение на учебните предмети по чл. 32, ал. 1, 2, 3 и 4, се определя с учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Чл. 39./1/*/На основание Чл. 85 (1) от ЗПУО/* Допълнителната подготовка обхваща компетентности, отговарящи на интересите на учениците и подкрепящи развитието на им.

/2//На основание Чл. 85 (2) от ЗПУО/ Учебните предмети, модулите и дейностите, чрез които се придобива допълнителната подготовка, се предлагат от училището в зависимост от възможностите му, избират се от учениците според интересите им и се определят с училищните учебни планове.

/3//На основание Чл. 85 (3) от ЗПУО/ Съдържанието на допълнителната подготовка, с изключение на учебните предмети по чл. 32, ал. 1, 2, 3 и 4, се определя в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

Раздел III

Учебен план

Чл. 40./1//На основание Чл. 87 (1) от ЗПУО/ Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети или модули за придобиване на училищната подготовка.

/2//На основание Чл. 87 (2) от ЗПУО и чл. 2, ал. 2 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г./ Структурата на учебния план обхваща три раздела:

- 1. раздел А** - задължителни учебни часове;
- 2. раздел Б** - избираеми учебни часове;
- 3. раздел В** - факултативни учебни часове.

Чл. 41./1//На основание Чл. 88 (1) от ЗПУО/ В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователната подготовка.

Чл. 42./1//На основание Чл. 89 (1) от ЗПУО/ В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на разширената подготовка.

/2//На основание Чл. 89 (2) от ЗПУО/ В избираемите учебни часове може да се изучават и учебните предмети по чл. 32, ал. 1, 2, 3, 4 и 5.

Чл. 43./1//На основание Чл. 91 (1) от ЗПУО/ Училищният учебен план се изготвя въз основа на Държавният образователен стандарт за учебния план.

/2//На основание Чл. 91 (2) от ЗПУО/ Рамковият учебен план съдържа:

- 1.** броя на учебните седмици по класове;
- 2.** наименованията на учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А;
- 3.** годишния брой на учебните часове, определени за изучаването на всеки от учебните предмети и/или модулите, включени в раздел А, по класове и етап на образование;
- 4.** общия годишен брой на избираемите учебни часове в раздел Б;
- 5.** максималния годишен брой на факултативните учебни часове в раздел В.

Чл. 44./1//На основание Чл. 92 (1) от ЗПУО/ Извън часовете по чл. 40, ал. 2 в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.

/2//На основание Чл. 92 (3) от ЗПУО/ Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация "учител" или "треньор" по даден вид спорт.

/3//На основание Чл. 92 (4) от ЗПУО/ Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

/4//На основание Чл. 92 (2) от ЗПУО/ Часът на класа се използва за последователно развитие на

класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

Чл. 45./1//*На основание Чл. 94 (1) от ЗПУО/ Въз основа на съответния рамков учебен план НУ „Братя Миладинови” разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите си.*

/2//*На основание Чл. 94 (2) от ЗПУО/ Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.*

/3//*На основание Чл. 94 (3) от ЗПУО и чл. 17, ал. 1 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г./ Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година.*

/4//*На основание Чл. 94 (4) от ЗПУО/ Училищният учебен план се приема от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора, като не може да се променя през учебната година.*

/5//*На основание чл. 17, ал. 1 от Наредба № 4 от 30.11.2015 г./ Училищният учебен план се съгласува с общественения съвет към училището.*

Чл. 46./*На основание Чл. 96 от ЗПУО/ Структурата на училищните учебни планове, както и условията и редът за тяхното утвърждаване се определят с държавния образователен стандарт за учебния план.*

Чл. 47./1//*На основание Чл. 97 (1) от ЗПУО/ Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.*

/2//*На основание Чл. 97 (2) от ЗПУО/ Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.*

Раздел IV

Организационни форми

Чл.48./1//*На основание Чл. 98 (1) от ЗПУО/ Училищното образование в НУ „Братя Миладинови” се организира в последователни класове.*

/2//*На основание Чл. 98 (2) от ЗПУО/ Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.*

/3//*На основание Чл. 98 (3) от ЗПУО/ Продължителността на обучението в един клас е една учебна година.*

Чл. 49./1//*На основание Чл. 99 (1) от ЗПУО/ Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.*

/2//*На основание Чл. 99 (3) от ЗПУО/ В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.*

/3//*На основание Чл. 99 (4) от ЗПУО/ Когато в един и същ клас са записани ученици с различна етническа принадлежност, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.*

/4//*На основание Чл. 99 (7) от ЗПУО/ За отделен ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет или модул.*

Чл. 50./*На основание Чл. 100 (1) от ЗПУО/ Условията и редът за определяне на броя на паралелките в училището, броя на учениците в тях, деленето на паралелките на групи, както и за организиране на индивидуално обучение на ученик от паралелка се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите и в съответствие с държавния*

образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Раздел V

Учебно и неучебно време

Чл. 51./1/*На основание Чл. 101 (1) от ЗПУО/* Училищното образование се организира в учебни години.

/2/На основание Чл. 101 (2) от ЗПУО/ Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

/3/На основание Чл. 101 (3) от ЗПУО/ Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

/4/На основание Чл. 101 (4) от ЗПУО/ Броят на учебните седмици в една учебна година и разпределението им по класове се определят с държавния образователен стандарт за учебния план.

/5/На основание Чл. 101 (5) от ЗПУО/ Учебните срокове и тяхната продължителност, продължителността на учебната седмица, продължителността на учебните часове, както и ваканциите се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 52./1/*На основание Чл. 101 (1) от ЗПУО/* Организацията на учебния ден в НУ „Братя Миладиови” е целодневна.

/2/На основание Чл. 102 (2) от ЗПУО/ Училището организира целодневна организация на учебния ден за учениците при желание на родителите.

Чл. 53./1/*На основание Чл. 103 (1) от ЗПУО/* Учебният ден включва учебни часове и почивки между тях.

/2/На основание Чл. 103 (2) от ЗПУО и чл. 10 от Наредба № 10/01.09.2016 г. за орг. на дейностите в уч. обр./ Продължителността на учебните часове и почивките между тях се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и се оповестяват на електронната страница на училището.

През учебната 2022/ 2023 г. графикът на учебните часове за учениците от първи клас е различен от този на трети и четвърти клас с цел предотвратяване зараза от COVID – 19

I клас

Учебни часове	Начало на часа	Край на часа	Междучасие
1-ви	08,30	09,05	09,05 – 09,25
2-ри	09,25	10,00	10,00 – 10,15
3-ти	10,15	10,50	10,50 – 11,05
4-ти	11,05	11,40	11,40 – 11,55
5-ти	11,55	12,30	12,30 – 12,40
6-ти	12,40	13,15	

II и IV клас

Учебни часове	Начало на часа	Край на часа	Междучасие
1-ви	08,15	08,55	08,55 – 09,05
2-ри	09,05	09,45	09,45 – 10,05
3-ти	10,05	10,45	10,45 – 10,55
4-ти	10,55	11,35	11,35 – 11,45
5-ти	11,45	12,25	12,25 – 12,35
6-ти	12,35	13,15	13,15 – 13,25

График на занятията в ЦОУД - I, II и III клас

№	Разписание на дейностите	I- IV клас	Между часие
1.	Организиран отдих и физическа активност	1 час - 13,25 – 14,05	14,05 – 14,15
		2 час – 14,15 – 14,55	14,55 – 15,05
2.	Самоподготовка	3 час – 15,05 – 15,45	15,45 – 15,55
		4 час - 15,55 – 16,35	16,35 – 16,45
3.	Занимания по интереси	5 час – 16,45 – 17,25	17,25 – 17,35
		6 час - 17,35 – 18,15	

/3/На основание Чл. 103 (3) от ЗПУО и чл. 12, ал. 2, т. 1 от

Наредба № 4 от 30.11.2015 г. – за I, II и III клас/ Общият брой задължителни и избираеми учебни часове за учебната 2022/2023 година, е както следва:

I клас – 19 + 3 = 22; II клас – 20 + 3 = 23] III клас – 24,5 + 2,5 = 27;

/4/На основание Чл. 103 (5) от ЗПУО/ Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове се определя с държавния образователен стандарт за учебния план.

Чл. 54./1/На основание Чл. 104 (1) от ЗПУО/ За всяка учебна година министърът на

образованието и науката определя със заповед:

1. началото и края на ваканциите с изключение на лятната;
2. неучебните дни;
3. началото и края на втория учебен срок.

Чл. 55./1/*На основание Чл. 105 (1) от ЗПУО/* Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни - за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

/2/*На основание Чл. 105 (2) от ЗПУО/* В случаите по чл. 154, ал. 2 и 3 от Кодекса на труда неприсъствените дни са неучебни за учениците.

/3/*На основание Чл. 105 (3) от ЗПУО/* В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства или за деня на честване на празника на общината кметът на общината след уведомяване на началника на регионалното управление на образованието може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година за училища на територията на общината.

/4/*На основание Чл. 105 (4) от ЗПУО/* Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

/5/*На основание Чл. 105 (5) от ЗПУО/* Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

Раздел VI

Форми на обучение

Чл. 56./1/*На основание Чл. 106 (1) от ЗПУО/* През учебната 2020/2021 година в НУ „Братя Миладинови“, обучението ще се осъществява в дневна форма на обучение и самостоятелна форма на обучение:

/2/*На основание Чл. 106 (2) от ЗПУО/*Училищното обучение в НУ „Братя Миладинови” с. Кръстина се осъществява в дневна форма.

/3/*На основание Чл. 111 (1) от ЗПУО/* При необходимост и при наличие на основание, в НУ „Братя Миладиниви” може да се обучават ученици на индивидуална форма след решение на Педагогическия съвет и актуализация на настоящия Правилник за дейността на НУ „Братя Миладинови”

/4/*На основание Чл. 106 (3) от ЗПУО/* Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 57./1/*На основание Чл. 107 (1) от ЗПУО и чл. 31(1) от Наредба № 10 от 01.09.2016 г./* Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 и при спазване изискванията на ЗПУО.

/2/*На основание Чл. 107 (2) от ЗПУО и чл. 31(2) от Наредба № 10 от 01.09.2016 г /* Формата на обучение за НУ „Братя Миладинови” се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. ученик със специални образователни потребности.

/3//На основание Чл. 107 (3) от ЗПУО Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

/4//На основание Чл. 107 (4) от ЗПУО При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип към регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя.

Чл. 58./1//На основание Чл. 108 (1) от ЗПУО/ Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи.

/2//На основание Чл. 108 (2) от ЗПУО/ Обучението в самостоятелната и в индивидуалната форма се организира за отделен ученик.

/3//На основание Чл. 112 от ЗПУО/ В самостоятелна форма може да се обучават:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;
2. ученици в задължителна училищна възраст - по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2;
3. ученици с изявени дарби;
4. лица, навършили 16 години.

/4/ Самостоятелната форма включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

/5/ При самостоятелна форма на обучение се прилага училищният учебен план за дневна форма.

/6/ Учениците по ал. 3, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение по чл. 106, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

/7/ Самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 3, т. 2 се организира след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието.

/8/ За провеждането и организацията на самостоятелната форма на обучение за учениците по ал. 3, т. 2 в съответствие с изискванията на този закон се осъществява контрол на всеки учебен срок от експертната комисия към регионалното управление на образованието по ал. 6. В комисията задължително участва представител на Агенцията за социално подпомагане.

/9/ Заявлението за записване в самостоятелна форма на обучение по ал. 3, т. 4. може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището, с изключение на учениците по ал. 3, т. 2.

/10/ Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в сесии, чийто брой през учебната година се определя в правилника за дейността на училището.

/11/ Изпитните сесии за самостоятелна форма на обучение се провеждат при следния график:

1. Редовна сесия: м. януари 2023 г.;
2. Първа поправителна сесия- м. февруари 2023 г.;
3. Втора поправителна сесия – м. юни 2023 г.

/12/ За лицата по ал. 3, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението по ал. 9. Те полагат изпити за следващ

клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

/13/ Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 3, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок.

/14/ За учениците по ал. 3, т. 2 в съответствие с чл. 112, ал. 7 ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане, осъществява контрол на всеки учебен срок на организацията и начина на провеждане на изпитните сесии и на резултатите от тях.

/15/ Учениците по ал. 3, т. 2, които не са положили успешно в рамките на една учебна година два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

/16/ Самостоятелна форма на обучение **не може** да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 ЗПУО.

/17/ Когато в училището е организирано обучение по чл. 40а, ал. 3 и 4 от ЗПУО, ученик, който се обучава в самостоятелна форма по ал. 3, т. 1 - 3, може по желание да наблюдава синхронен урок, без да взаимодейства с учителя и с останалите ученици.

Раздел VII

VII. I. Оценяване на резултатите от обучението на учениците от I, II и III клас

На основание Закон за предучилищното и училищното образование – чл. 117 – чл. 121 и Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 59./1/*На основание Чл. 3/* Оценяването в НУ „Братя Миладинови” е системен процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация.

Чл. 60./1/*На основание Чл. 4/* Основните цели на оценяването са:

1. диагностика на индивидуалните постижения и на напредъка на ученика и определяне на потребностите му от учене и на областите, в които има нужда от подкрепа;
2. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

Чл. 61./1/*На основание Чл. 5/* Функциите на оценяването може да са:

1. диагностична
2. прогностична
3. констатираща
4. информативна
5. мотивационна

Чл. 62./1/*На основание Чл. 6/* Оценяването се осъществява:

1. в процеса на училищното обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;

/2/ В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно - когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно - когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

/3/ В зависимост от обхвата си оценяването може да е:

1. национално - обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално - обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно - обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище.

/4/ В зависимост от организацията може да е:

1. групово - обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
2. индивидуално - за отделен ученик.

Чл. 63. /1/ *На основание Чл. 7/* Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

/2/ Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на училищното обучение, а изпитите - в процеса на училищното обучение, както и при завършване на етап на образование.

/3/ Изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. приравнителни;
2. за определяне на годишна оценка по учебен предмет или модул;
3. за промяна на оценката.

/4/ Изпитите при завършване на клас, етап на образование са:

1. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
2. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка за определен етап от степента на образование;

Чл. 64. /1/ *На основание Чл. 8/* Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

/2/ Оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

/3/ В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:

1. текуща оценка - установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява текуща информация за резултатите от обучението на ученика;
2. годишна оценка - установява степента на постигане на учебните цели в края на учебната година и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет и/или модул през годината;

/4/ Текущата и годишната оценка, както и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите, когато тя не е слаб (2), не може да се променя. Изключения се допускат само, когато се променя оценка от изпит за нейната промяна.

Чл. 65. /1/ *На основание Чл. 9(2,3)/* Оценката съдържа качествен показател. Оценките, които може да се поставят, са: отличен, много добър, добър, среден, незадоволителен.

/2/ *На основание Чл. 9(6)/* Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

1. отличен - ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;
2. много добър - ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и

като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко - и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

3. добър - ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при 5 прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

4. среден - ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

5. незадоволителен - ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложили като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „среден“.

/3/ Въз основа на установените резултати от изпитванията на учениците от I и III клас се поставят оценки само с качествени показатели.

/4/ Системата от символи на качествени показатели се определя със заповед на директора на училището след решение на педагогическия съвет. При преместване на ученик копие от заповедта се прилага към документацията.

отличен	много добър
добър	среден
незадоволителен	

Чл. 66. /1/ На основание Чл. 10/ Оценяването в процеса на училищното обучение има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението и напредъка на учениците по учебен предмет или модул от общообразователната и разширената подготовка.

/2/ Степента на постигане на резултатите в процеса на училищното обучение се изразява чрез поставяне на текущи и годишни оценки.

/4/ Изпитните материали и конкретните правила за оценяване за текущите изпитвания се подготвят от преподаващия учител с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма и отнесени към отделна тема или комплекс от теми.

/5/ Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на изпитите се изготвят с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма по учебния предмет за определен клас, и се утвърждават от директора на училището.

Чл. 67. /1/*На основание Чл. 11/* Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

/2/ В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети или модули, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове.

/3/ Текущото изпитване по ал. 2 е писмено и има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

Чл. 68. /1/*На основание Чл. 12/* Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;
2. три текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 2,5 - 3,5 учебни часа седмично;
3. четири текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично.

(2) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 1 се включва текущото изпитване за установяване на входното равнище на учениците.

Чл. 69. /1/*На основание Чл. 13/* Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата - индивидуални и групови.

/2/ След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

/3/ При текущите устни и практически изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания - писмено с изключение на случаите, когато текущото писмено изпитване е под формата на тест с избираеми отговори и/или с кратък свободен отговор.

/4/ Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл. 70. /1/*На основание Чл. 14/* При индивидуалните устни изпитвания ученикът дава устни решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси.

/2/ При индивидуалните писмени изпитвания ученикът дава писмени решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси. Индивидуалните писмени изпитвания се извършват за не повече от един учебен час.

/3/ При индивидуалните практически изпитвания ученикът изпълнява практически дейности, определени в индивидуално поставено практическо задание.

Чл. 71. /1/*На основание Чл. 15/* При груповите устни изпитвания всеки ученик дава индивидуални устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

/2/ При груповите писмени изпитвания всеки ученик дава индивидуални писмени решения и

отговори на групово поставени задачи или въпроси.

/3/ При груповите практически изпитвания всеки ученик изпълнява индивидуално или в екип практически дейности, определени в групово поставено практическо задание.

/4/ При груповите изпитвания се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 72. /1/*На основание Чл. 17/* Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

/2/ Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 73. /1/*На основание Чл. 19/* Контролните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.

/2/ Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

/3/ Контролните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година.

Чл. 74. /1/*На основание Чл. 20/* Контролните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две контролни работи;

/2/ Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

/3/ За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители - родителите (настойниците, попечителите, представителите на неприяжените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила).

Чл. 75. /1/*На основание Чл. 21/* Изпитните материали за писмените текущи изпитвания, в т.ч. и контролните работи, са ориентирани към установяване на постигнатите компетентности като очаквани резултати от обучението, определени с учебната програма по учебния предмет или модул за съответния клас, и включват задачи от различен вид и на различни познавателни равнища, балансиран с оглед на целта на изпитването.

ОЦЕНКИ:

Чл. 76. /1/*На основание Чл. 22/* По учебните предмети, изучавани в I - III клас не се формира срочна оценка.

/2/ За учениците, получили качествена оценка, която показва, че не са усвоили компетентностите, определени в учебната програма за съответния клас по определен учебен предмет, се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

Чл. 77. /1/*На основание Чл. 23/* Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената подготовка.

/2/ За резултатите от обучението:

1. в I клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;
2. във II и III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател;
- 3. В IV клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.**

Чл. 78. /1/*На основание Чл. 24/* Годишната оценка се формира в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

Чл. 79. /1/*На основание Чл. 25/* Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация.

/2/ Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването - за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
2. до две седмици след провеждане на изпитването - за текущите оценки от писмените изпитвания;
3. в деня на оформянето им - за годишните оценки.

Чл. 80. /1/*На основание Чл. 73/* Външни оценявания може да се провеждат на регионално и училищно ниво.

/2/ Целите на външните оценявания по ал. 1 може да са:

1. установяване на индивидуалните постижения на всеки ученик и на образователните му потребности от подкрепа и развитие;
2. сравняване на индивидуалните постижения на всеки ученик с постиженията на група ученици или на учениците от определен клас в една или повече области;
3. установяване постигането на очакваните резултати от обучението, определени в учебната програма по съответния учебен предмет;
4. апробиране на формат, учебно съдържание и/или на нови елементи при организацията на външните оценявания – при организация от дпециализирано обслужващо звено;
5. мониторинг на образователния процес за прилагане на политики и мерки, насочени към подобряване качеството на образование.

/3/ Външните оценявания се осъществяват чрез писмени изпити.

/4/ Изпитите при външните оценявания се провеждат едновременно за всички ученици, участващи във външното оценяване.

/5/ Изпитите при външните оценявания се провеждат в края на учебен срок и/или в края на учебна година.

/7/ Датата за провеждане на изпит от външното оценяване се определя, както следва:

1. регионално външно оценяване - със заповед на началника на регионалното управление на образованието преди началото на съответния учебен срок;
2. училищно външно оценяване - със заповед на директора на училището поне един месец преди провеждането на изпита;

/8/ В заповедта се посочват и конкретните цели на външното оценяване.

Чл. 81. /1/*На основание Чл. 74/* За провеждане на външно оценяване началникът на РУО, директорът на училището или съответно директорът на специализираното обслужващо звено по чл. 50, ал. 1, т. 4 ЗПУО със заповед възлага на комисия определянето на формат на външното

оценяване, разработването на спецификации, подготовката и експертната оценка на изпитни задачи, конструирането на изпитни материали, конкретни правила за оценяването.

/2/ В заповедта по ал. 1 се определя и лицето - специалист по съответния учебен предмет, което координира дейността на комисията по ал. 1, подготвя окончателните варианти на изпитните материали и конкретните правила за оценяването им и ги утвърждава.

VII. II. Оценяване на резултатите от обучението на учениците от IV клас

На основание Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за системата на оценяване

Чл. 82. (1) В НУ „Братя Миладинови” – с. Кръстина при проверка и оценка на знанията на учениците от IV клас през учебната 2021/2022 година се прилага Наредба № 11/ 01.09.2016 г. за системата на оценяване.

Раздел VIII

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 103./1/*На основание Чл. 122 (3) от ЗПУО/* Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 104./1/*На основание Чл. 124 (1) от ЗПУО/* Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложили в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 104./2/*На основание Чл. 124 (2) от ЗПУО/* За учениците по ал. 1, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 105./1/*На основание Чл. 128 (1) от ЗПУО/* На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас се издава удостоверение за завършен клас.

Чл. 106./1/*На основание Чл. 129 (1) от ЗПУО/* Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

Чл. 106./2/*На основание Чл. 129 (2) от ЗПУО/* Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 107.*На основание Чл. 139 от ЗПУО/* Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл. 108.*На основание Чл. 140 от ЗПУО/* Условието и редът за завършване на определен клас и определен етап от степента на образование и за преминаване в следващ клас или етап от степента на образование се определят най-късно до началото на съответната учебна година на съответния клас или етап.

Чл. 109./1/*На основание Чл. 141 (1) от ЗПУО/* Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас или етап на образование се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Раздел IX

План-прием. Постъпване и преместване на ученици

Чл. 110./1//*На основание Чл. 142 (1) от ЗПУО/* Учениците постъпват в НУ „Братя Миладинови” на местата, определени с училищния план-прием.

/2//*На основание Чл. 142 (2) от ЗПУО/* Училищният план-прием определя броя на местата, на които учениците постъпват в първия от класовете на началния етап. Този брой може да се променя от директора в следващите класове в съответствие с реално записаните ученици.

Чл. 111./1//*На основание Чл. 143 (1) от ЗПУО/* Училищният план-прием се определя преди началото на учебната година от директора на училището при условията и по реда на държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и при спазване на държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване.

/2//*На основание Чл. 145 (1) от ЗПУО/* Приемането на учениците в I клас в НУ „Братя Миладинови” не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.

/3//*На основание Чл. 147 от ЗПУО/* Условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до IV клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

/4//*На основание Чл. 148 (1) от ЗПУО/* При преместването си учениците от I до IV клас включително не полагат приравнителни изпити.

Чл. 112./1//*На основание Чл. 108 (1) от Наредба № 10 от 01.09.2016 г./* Учениците се преместват при спазване на следните условия и ред:

1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 ЗПУО до директора на приемащото училище;

2. издаване на служебна бележка от директора на училището до три работни дни, с която потвърждава възможността за записването на ученика.

/2/ Служебната бележка по ал. 1, т. 2 се представя от родителя/настойника и/или ученика заедно със заявлението за преместване на директора на училището, от което се премества ученикът.

/3/ До три работни дни директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, предоставя на родителя/настойника и/или ученика удостоверение за преместване, копие на училищния учебен план.

/4/ До три работни дни от получаване на удостоверението за преместване родителят/настойникът и/или ученикът представя получените документи за записване в приемащото училище.

/5/ Директорът на приемащото училище до три работни дни определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.

/6/ В срока по ал. 5 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване.

Глава шеста

УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

Раздел I

Учебници и учебни помагала

Чл. 113./1//*На основание Чл. 150 (2) от ЗПУО/* В НУ „Братя Миладинови” се ползват учебници и учебни помагала.

Чл. 114./1//*На основание Чл. 151 (2) от ЗПУО/* Учебникът е произведение, създадено в резултат на творческа дейност, което е одобрено от министъра на образованието и науката за осигуряване на училищната подготовка. Учебникът е дидактическо средство, което е за самостоятелно учене на ученика и което подпомага цялостното му обучение по определен учебен предмет или модул за овладяване на компетентностите, посочени в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, както и в съответната учебна програма.

/2//На основание Чл. 151 (3) от ЗПУО/ Учебното помагало е произведение, създадено в резултат на творческа дейност, което подпомага училищното образование за:

1. конкретизиране, разширяване или задълбочаване изцяло или в отделни части на учебното съдържание;
2. затвърждаване или практическо прилагане на усвоените компетентности.

/3//На основание Чл. 151 (4) от ЗПУО/ В училищното образование може да се ползват и учебни комплекти, одобрени от министъра на образованието и науката. Учебният комплект включва учебник и едно или няколко учебни помагала, създадени в единна система.

Чл. 115./1//*На основание Чл. 152 (1) от ЗПУО/* Учебниците и учебните помагала трябва да са съобразени с възрастовите характеристики на учениците, както и да насърчават самостоятелността и мисленето.

/2//На основание Чл. 152 (2) от ЗПУО/ Учебниците и учебните комплекти не може да съдържат елементи на търговска реклама.

Чл.116./1//*На основание Чл. 153 (2) от ЗПУО/* Учебниците се създават като печатни издания или печатни издания с електронен вариант.

/2//На основание Чл. 153 (3) от ЗПУО/ Учебните помагала се създават като печатни издания, печатни издания с електронен вариант или електронни издания.

Чл. 117./*На основание Чл. 154 от ЗПУО/* Според предназначението си учебниците в НУ „Братя Миладинови” са за обучение по:

1. учебните предмети от общообразователната подготовка;
2. учебните предмети Майчин език, Религия и Хореография – ако бъдат избрани;
3. специалните предмети за учениците със сензорни увреждания – ако има такива ученици.

Чл. 118./1//*На основание Чл. 155 от ЗПУО/* Според функцията си учебните помагала може да бъдат дидактична игра, албум, блок, учебна тетрадка, учебна христоматия, сборник със задачи, с контурни карти, с учебни материали или с учебни анализи, учебен атлас.

Чл. 119./1//*На основание Чл. 156 (1) от ЗПУО/* Изискванията към съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и електронното изпълнение на познавателните книжки, учебниците, учебните комплекти и учебните помагала се определят с държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

/2//На основание Чл. 156 (2) от ЗПУО/ Учебниците за обучение по предметите по чл. 88, т. 3 се изготвят и на електронен носител, като изискванията се определят в държавния образователен стандарт по ал. 1.

Раздел II

Оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти

Чл. 120./1//*На основание Чл. 157 (1) от ЗПУО/* Процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници и учебни комплекти се открива със заповед на министъра на образованието и науката.

/3//На основание Чл. 157 (4) от ЗПУО/ Проектите на учебник и на учебен комплект се оценяват на два етапа:

1. първи етап - оценка за съответствието с изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;
2. втори етап - оценка за пригодността им за прилагане в училище.

Чл.121./1//*На основание Чл. 158 (2) от ЗПУО/* Вторият етап от оценяването на проектите на учебник или на учебен комплект се извършва за проектите, които отговарят на изискванията на държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала, и се осъществява в училище от учителите, които преподават учебния предмет в съответния етап от степента на образование.

Чл.122./1//*На основание Чл. 159 (1) от ЗПУО/* Не може да е оценител лице, което е:

1. автор или издател на внесен в процедурата по оценяване проект на познавателна книжка, на учебник или на учебен комплект;
2. автор или издател на одобрен учебник или учебен комплект по съответния учебен предмет за съответния клас, които се използват в системата на училищното образование;
3. в договорни отношения с автора или издателя към момента на провеждането на процедурата;
4. в йерархична връзка на ръководство и контрол с автор на произведението, което се предлага като проект на учебник или на учебен комплект или с неговия издател;
5. участник в каквото и да е качество при създаването на произведението, което се предлага като проект на учебник или на учебен комплект;
6. съпруг на автора или издателя или техен роднина по права линия без ограничение, а по съребрена линия или по сватовство до четвърта степен включително.

/2//На основание Чл. 159 (2) от ЗПУО/ Липсата на обстоятелствата по ал. 1 се удостоверява с декларация.

Чл.123./1//*На основание Чл. 162 (1) от ЗПУО/* За всяка учебна година министърът на образованието и науката утвърждава списък на учебниците и учебните комплекти, които може да се използват в системата на училищното образование.

/2//На основание Чл. 162 (2) от ЗПУО/ Списъкът по ал. 1 се публикува на официалната интернет страница на Министерството на образованието и науката преди началото на учебната година.

/3//На основание Чл. 162 (3) от ЗПУО/ Учебниците, които не са включени в списъка по ал. 1, не може да се използват в системата на училищното образование.

Чл.124./*На основание Чл. 163 от ЗПУО/* Условиата и редът за оценяване и одобряване на проектите на учебници и учебни комплекти и на промените в тях, включително определянето на оценителите, както и условията и редът за утвърждаване на списъка по чл. 121 се определят с държавния образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала.

Чл.125./1//*На основание Чл. 164 (1) от ЗПУО/* В системата на училищното образование се

осигуряват за безвъзмездно ползване учебници и учебни комплекти при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

/2//На основание Чл. 164 (2) от ЗПУО/ Учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците, се избират от учителите, които преподават по учебния предмет в съответния етап от степента на образование в дадено училище, след съгласуване с обществения съвет.

/3//На основание Чл. 164 (3) от ЗПУО/ Учебниците и учебните комплекти извън ал. 1, както и учебните помагала, които ще използват учениците, се избират от учителя, който преподава в паралелката по съответния учебен предмет или модул.

Глава седма

ПРИЗНАВАНЕ И ПРИРАВНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО

Чл.126./1//На основание Чл. 165 (1) от ЗПУО/ Признаването е официално писмено потвърждение на съответствието на завършени периоди от училищно обучение в училища на чужда държава с тези в училищното образование в Република България.

/2//На основание Чл. 165 (3) от ЗПУО/ Признаването по ал. 1 се извършва с цел:

1. достъп до образование в училищата от системата на предучилищното и училищното образование.

/3//На основание Чл. 165 (4) от ЗПУО/ Документи за завършени периоди на училищно обучение, издадени от училища на чужди държави, се признават при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл.127./1//На основание Чл. 166 от ЗПУО/ Валидирането е оценяване и признаване на съответствието между компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, и изискванията за завършване на клас, етап или степен на образование и/или за придобиване на професионална квалификация и издаване на съответния официален документ с цел:

1. достъп до образование в училищата от системата на училищното образование;

2. улесняване на достъпа до пазара на труда.

/2/ може да се валидират компетентности само на лица, които нямат придобито основно образование.

/3/ При условията и по реда на тази глава може да се валидират компетентности за завършен период от училищно обучение или за завършен клас или етап от основната степен на образование.

Чл.128./1//На основание Чл. 167 (1) от ЗПУО/ може да се валидират компетентности:

1. по определен учебен предмет за един или няколко класа;

3. по всички общообразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в задължителните учебни часове за определен клас;

4. необходими за завършване на начален етап;

/2/ Валидирането по е оценяване и признаване на съответствието на компетентностите с изискванията в съответната учебна програма и/или в държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

/3/ Валидирането може да се извършва само след представяне на документ за предходен клас.

/4/Валидирането се извършва от избрано от лицето училище, което осъществява съответното обучение.

/5/Валидирането се извършва при условията и по реда на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

/6/Гражданите не може повторно да валидират компетентности.

Чл.129./1/*На основание Чл. 168 (1) от ЗПУО/* Съответствието на компетентностите с изискванията за завършване на клас се удостоверява със следните документи:
1. */На основание Чл. 168 (1) т. 1. от ЗПУО/* удостоверение за валидиране на компетентности по учебен предмет за един или няколко класа, което дава право за издаване на документ за завършен клас при условия, определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите;

2. */На основание Чл. 168 (1) т. 3. от ЗПУО/* удостоверение за валидиране на компетентности за клас, което дава право за продължаване в следващ клас;

3. */На основание Чл. 168 (1) т. 4. от ЗПУО/* **удостоверение за валидиране на компетентности за начален етап** на основната степен на образование, което дава право за продължаване в следващ етап на училищното образование.

Глава осма

УЧЕНИЦИ

Раздел I

Основни права и задължения

Чл. 130./1/*На основание Чл. 171 (1) от ЗПУО/* Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
4. да получават библиотечно-информационно обслужване;
5. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
6. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
7. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
8. да участват в проектни дейности;
9. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
10. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
11. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
12. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

/2/На основание Чл. 171 (2) от ЗПУО/ Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с този правилник на училището по предложение на учениците.

/3/.На основание Чл.62 (1) от Наредба за приобщаващото образование/ Учениците имат право да отсъстват от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
2. поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
3. до 3 учебни дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на мотивирана писмена молба от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, в която подробно се описват причините, налагащи отсъствието, преди то да бъде направено; в случай че молбата не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, уведомява по имейл или в телефонен разговор класния ръководител и подава молбата след направеното отсъствие, но не по-късно от 3 учебни дни след връщането на ученика в училище;
4. до 7 учебни дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на мотивирана писмена молба от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, в която подробно се описват причините за отсъствието, и след решение на педагогическия съвет.

Чл. 131./1/На основание Чл. 172 (1) от ЗПУО/ Учениците имат следните задължения:

1. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
5. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция;
9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
10. да спазват правилника за дейността на институцията;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

Чл. 132./1/На основание Чл. 173 (1) от ЗПУО/ Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

/2/На основание Чл. 173 (2) от ЗПУО/ Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;

2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца – 40 учебни дни.

/3//На основание Чл. 173 (3) от ЗПУО/ В случаите по ал. 2, т. 2, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Раздел II

Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл. 133.*/1//На основание Чл. 174 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

/2//На основание Чл. 174 (2) от ЗПУО/ НУ „Братя Миладинови” самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

/3//На основание Чл. 174 (3) от ЗПУО/ Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

/4//На основание Чл. 174 (4) от ЗПУО/ При работата с учениците, НУ „Братя Миладинови” основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

/5//На основание Чл. 174 (5) от ЗПУО/ При работата с учениците, НУ „Братя Миладинови” основава дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 134.*/1//На основание Чл. 175 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет и на ученическото самоуправление по ред, определен в този правилник:

1. Избор на Комисия от педагогически специалисти и представител на Обществения съвет за разработване на Етичен кодекс на училищната общност;
2. Получаване на становище от Обществения съвет и Ученическия съвет относно разработения Етичен кодекс, представящ стандартите за поведение в училищната общност;
3. Приемане на Етичния кодекс на училищната общност с решение на ПС;
4. Запознаване на цялата училищна общност с приетия Етичен кодекс, срещу подпис.

/2//На основание Чл. 175 (2) от ЗПУО/ Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

/3//На основание Чл. 175 (3) от ЗПУО/ Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 135.*/1//На основание Чл. 176 (1) от ЗПУО/* Предоставената подкрепа от НУ „Братя

Миладинови” осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на учениците.

/2//На основание Чл. 176 (2) от ЗПУО/ Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

/3//На основание Чл. 176 (3) от ЗПУО/ За реализиране на общата и допълнителната подкрепа в НУ „Братя Миладинови” при необходимост, по граждански договори работят психолог, педагогически съветник, логопед, социален работник или ресурсни учители.

Чл. 136./1//На основание Чл. 177 (1) от ЗПУО/ Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

/2//На основание Чл. 177 (2) от ЗПУО/ Общата и допълнителната подкрепа се осигуряват там, където е ученикът - в училището. В случаите по чл. 61, ал. 1, т. 1 - в домашни условия.

Чл. 137./1//На основание Чл. 178 (1) от ЗПУО/ Общата подкрепа за личностно развитие включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
4. консултации по учебни предмети;
5. кариерно ориентиране на учениците;
6. занимания по интереси;
7. библиотечно-информационно обслужване;
8. грижа за здравето;
9. поощряване с морални и материални награди;
10. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
11. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
12. логопедична работа.

/2//На основание Чл. 178 (2) от ЗПУО/ Общата подкрепа се осигурява от НУ „Братя Миладинови” и/ или центровете за подкрепа за личностно развитие.

/3//На основание Чл. 178 (3) от ЗПУО/ Училището осигурява обща подкрепа по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 7.

Чл. 138./На основание Чл. 179 от ЗПУО/ Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.

Чл. 139./На основание Чл. 180 от ЗПУО/ Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

Чл. 140./На основание Чл. 181 от ЗПУО/ Заниманията по интереси се организират за развитие на способностите и на компетентностите на учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство.

Чл. 141./*На основание Чл. 182 от ЗПУО/ Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.*

Чл. 142./*На основание Чл. 183 от ЗПУО/ Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.*

Чл. 143./1/*На основание Чл. 184 (1) от ЗПУО/ Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.*

/2/*На основание Чл. 184 (2) от ЗПУО/ Министърът на образованието и науката може да учредява национални награди за учениците.*

/3/*На основание Чл. 184 (3) от ЗПУО/ Началникът на регионалното управление на образованието и кметът на общината със заповед може да учредяват регионални, съответно общински награди на учениците.*

/4/*На основание Чл. 184 (4) от ЗПУО/ Директорът на институцията след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за учениците, като:*

1. Публична похвала и изказване на благодарност пред класа и училището.
2. Писмена похвала – вписва се в дневника на класа и ученическата книжка, съобщава се пред класа.
3. Писмено обявяване- благодарност чрез писма до родителите за достойни прояви на техните деца, съобщаване пред цялата училищна общност чрез сайта на училището и ФБ- групата на училището.
4. Похвална грамота.
5. Предметни награди.

/5/*На основание Чл. 184 (5) от ЗПУО/ Награди за учениците може да бъдат определяни и с този правилник, за:*

1. Отлични резултати по един или няколко учебни предмета;
2. Толерантно отношение към другите етноси;
3. Липса на безпричинни отсъствия;
4. Активно участие в извънкласни дейности.

Чл. 144./*На основание Чл. 185 (1) от ЗПУО/ НУ „Братя Миладинови” е длъжно да осъществява дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.*

/2/*На основание Чл. 185 (2) от ЗПУО/ Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и може да включват:*

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;

4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

Чл. 145./1//*На основание Чл. 186 (1) от ЗПУО/ Видовете и съдържанието на дейностите по мотивация и преодоляване на проблемното поведение се определят от училището и може да включват:*

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при разрешаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог или с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. други дейности:
  - 8.1. похвала пред училището;
  - 8.2. включване на родителите в училищните дейности;
  - 8.3. задаване на отговорности.

/2//На основание Чл. 186 (2) от ЗПУО/ Условията и редът за осъществяване на дейностите по ал. 1, т. 1 - 7 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 146./1//*На основание Чл. 187 (1) от ЗПУО/ Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:*

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрительна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
5. ресурсно подпомагане.

/2//На основание Чл. 187 (2) от ЗПУО/ Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици:

1. със специални образователни потребности;
2. в риск;
3. с изявени дарби;
4. с хронични заболявания.

/3//На основание Чл. 187 (3) от ЗПУО/ Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето или ученика. Планът за подкрепа за децата и учениците по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

/4//На основание Чл. 187 (4) от ЗПУО/ Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от НУ „Братя Миладинови”.

Чл. 147./1//*На основание Чл. 188 (1) от ЗПУО/ Допълнителната подкрепа се предоставя въз*

основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.

/2//На основание Чл. 188 (2) от ЗПУО/ Екипът по ал. 1 осъществява и допълнителната подкрепа.

/3//На основание Чл. 188 (3) от ЗПУО/ Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик.

/4//На основание Чл. 188 (4) от ЗПУО/ В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

/5//На основание Чл. 188 (5) от ЗПУО/ Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 148.*/На основание Чл. 189 от ЗПУО/* Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:

1. идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 149.*/1//На основание Чл. 190 (3) от ЗПУО/* Екипът по ал. 1:

1. въз основа на оценките на екипите предлага на директора на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование да одобри или да не одобри предоставянето на допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности;
2. въз основа на заявление на директора на НУ „Братя Миладинови”, извършва оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на учениците със специални образователни потребности, когато не може да се формира екип и предлага на директора на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование да одобри или да не одобри предоставянето на допълнителна подкрепа;
3. организира повторна оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности при несъгласие на родителя с оценката или с предложената допълнителна подкрепа и предлага на директора на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование да одобри или да не одобри предоставянето на допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности;
4. извършва оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности след заявление на родител за насочване за обучение в специалните училища по чл. 44, ал. 1, т. 1 от ЗПУО;
5. подпомага процеса на осигуряване на допълнителната подкрепа;
6. предлага и организира при необходимост предоставянето на методическа подкрепа за работа с ученици със специални образователни потребности.

7. извършва преценка за обучението на ученика по чл. 61, ал. 5;
8. отлага по обективни причини от задължително обучение в I клас деца със специални образователни потребности, но за не повече от една учебна година;
9. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

/4//На основание Чл. 190 (4) от ЗПУО/ Методическата подкрепа по ал. 3, т. 6 може да се предоставя от екипи на училища, от центрове за подкрепа за личностно развитие, от юридически лица с нестопанска цел, осъществяващи дейност в обществена полза в областта на приобщаващото образование, както и от висши училища, в зависимост от конкретните потребности.

Чл. 150./1//*На основание Чл. 191 (1) от ЗПУО/* Условието и редът за осигуряване на общата и на допълнителната подкрепа се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 151./1//*На основание Чл. 192 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” е длъжно да приема деца и ученици със специални образователни потребности.

/2//На основание Чл. 192 (2) от ЗПУО/ В паралелка в училището може да се обучават до трима ученици със специални образователни потребности.

/3//На основание Чл. 192 (3) от ЗПУО/ В случаите, когато на територията на населеното място няма друга група или паралелка, която да осигурява същото по вид образование, броят на децата или учениците в конкретна група или паралелка може да бъде по-голям от посочения в ал. 2 след разрешение на началника на съответното регионално управление на образованието. Предложенията за увеличаване на броя на децата или учениците се правят от екипите.

/4//На основание Чл. 192 (4) от ЗПУО/ При увеличаване на броя на децата и учениците в група или паралелка се назначава помощник-учител по предложение на екипите по ал. 3.

Чл.152./1//*На основание Чл. 193 (1) от ЗПУО/* В НУ „Братя Миладинови” обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

/2//На основание Чл. 193 (2) от ЗПУО/ Броят на ресурсните учители се определя в зависимост от броя на учениците със специални образователни потребности, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

/3//На основание Чл. 193 (3) от ЗПУО/ В плана за подкрепа на ученика може да бъде определен и помощник на учителя.

/4//На основание Чл. 193 (4) от ЗПУО/ Изискванията към помощника на учителя и функциите му се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 153./1//*На основание Чл. 194 (1) от ЗПУО/* По изключение, когато целите на образованието не могат да бъдат постигнати по друг начин за подкрепа и обучение на деца и ученици, за които оценката е установила, че съобразно образователните им потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа или в специални групи след заявено желание на родителя и становище на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, по предложение на екипа в училището може да се организират специални групи.

/2//На основание Чл. 194 (2) от ЗПУО/ Обучението на учениците по ал. 1 се организира при условията на специално училище.

Чл.154./1//*На основание Чл. 195 (1) от ЗПУО/* За подпомагане на обучението на ученици, за които оценката е установила, че съобразно образователните потребности може да се обучават в център за специална образователна подкрепа, по предложение на екипите може да се организират и изнесени паралелки и групи на деца и ученици от училището по чл. 30 в центрове за специална образователна подкрепа, както и в социалните услуги в общността.

/2//*На основание Чл. 195 (2) от ЗПУО/* Групите и паралелките по ал. 1 се организират със заповед на директора на съответния център за специална образователна подкрепа по предложение на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.

/3//*На основание Чл. 195 (3) от ЗПУО/* Групите и паралелките по ал. 1 се организират в социалните услуги в общността със заповед на кмета на общината по предложение на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.

/4//*На основание Чл. 195 (4) от ЗПУО/* Насочването на децата и учениците за обучение в групите и паралелките по ал. 1 се извършва след заявено желание на родителя и след становище на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие в детската градина или училището.

/5//*На основание Чл. 195 (5) от ЗПУО/* Предложенията по ал. 2 и 3 могат да се правят до 15 септември на съответната учебна година за първия учебен срок или до началото на втория учебен срок на съответната учебна година.

/6//*На основание Чл. 195 (6) от ЗПУО/* Обучението на децата и учениците в групите и паралелките по ал. 1 се осъществява по индивидуални учебни планове, изготвени в съответствие с изискванията на чл. 47.

/7//*На основание Чл. 195 (7) от ЗПУО/* За извършеното обучение по ал. 6 директорът на съответния център за специална образователна подкрепа изготвя доклад-оценка за всеки ученик по реда и условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

/8//*На основание Чл. 195 (8) от ЗПУО/* Докладът-оценка по ал. 7 се изпраща на директора училището по ал. 1, от което е насочен ученикът за издаване на удостоверение за завършен клас.

/9//*На основание Чл. 195 (9) от ЗПУО/* Условията и редът за организиране на обучението в паралелките и групите по ал. 1 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Раздел III

Санкции на учениците

Чл.155./1//*На основание Чл. 199 (1) от ЗПУО/* За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в този правилник за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците В НУ „Братя Миладинови” може да се налагат следните санкции:

1. забележка – при допуснати над 25 неизвинени отсъствия;

/2//*На основание Чл. 199 (5) от ЗПУО/* За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение.

Чл. 156./1//*На основание Чл. 200 (5) от ЗПУО/* Санкции не се налагат на ученици, когато

поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 157./1//*На основание Чл. 201 (1) от ЗПУО/* За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 124, ал. 1.

/2//*На основание Чл. 201 (2) от ЗПУО/* Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 158./1//*На основание Чл. 202 (1) от ЗПУО/* Санкциите са срочни.

/2//*На основание Чл. 202 (2) от ЗПУО/* Срокът на санкциите е до края на учебната година.

Чл. 159./1//*На основание Чл. 203 (1) от ЗПУО/* Санкцията "забележка" се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител.

Чл. 160./1//*На основание Чл. 204 (1) от ЗПУО/* За откриване на процедура по налагане на санкциите директорът задължително уведомява родителя и Агенция „Социално подпомагане”

/2//*На основание Чл. 204 (2) от ЗПУО/* В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

/3//*На основание Чл. 204 (3) от ЗПУО/* Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

/4//*На основание Чл. 204 (4) от ЗПУО/* Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

/5//*На основание Чл. 204 (5) от ЗПУО/* Конкретните условия и ред за налагане на санкциите се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

/6//*Чл. 15. Закон за защита на детето /* Във всяко административно производство, по което се засягат права или интереси на дете, то задължително се изслушва, ако е навършило 10-годишна възраст, освен ако това би навредило на неговите интереси.

/7//*Чл. 15. Закон за защита на детето /* Когато детето не е навършило 10-годишна възраст, то може да бъде изслушано в зависимост от степента на неговото развитие. Решението за изслушване се мотивира.

/8//*Чл. 15. Закон за защита на детето /* Преди изслушването на детето трябва:

1. да осигури необходимата информация, която да му помогне да формира мнението си;
2. да го уведоми за евентуалните последици от неговите желания, от поддържаното от него мнение, както и за всяко решение на административен орган.
3. на изслушването и консултирането на детето задължително присъства социален работник от дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, а при необходимост-и друг подходящ специалист.

/9//*Чл. 15. Закон за защита на детето /* Изслушването се извършва и в присъствието на родител, настойник, попечител, друго лице, което полага грижи за детето, или друг близък, когото детето познава, с изключение на случаите, когато това не отговаря на интереса на детето.

Чл. 161./1//На основание Чл. 205 (1) от ЗПУО/ Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 159.

/2//На основание Чл. 205 (2) от ЗПУО/ В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

/3//На основание Чл. 205 (3) от ЗПУО/ Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му.

/4//На основание Чл. 205 (4) от ЗПУО/ Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред.

/5//На основание Чл. 205 (5) от ЗПУО/ Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.162./1//На основание Чл. 206 (1) от ЗПУО/ Наложените санкции се отразяват в ученическата книжка и в бележника за кореспонденция на ученика.

Чл. 163./1//На основание Чл. 207 (1) от ЗПУО/ Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

/2//На основание Чл. 207 (3) от ЗПУО/ Зачистването се отбелязва в ученическата книжка на ученика.

Глава девета

РОДИТЕЛИ

Чл. 164./1//На основание Чл. 208 (1) от ЗПУО/ Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

/2//На основание Чл. 208 (2) от ЗПУО/ Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

/3//На основание Чл. 208 (3) от ЗПУО/ Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 165./На основание Чл. 209 от ЗПУО/ Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план;
4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;
6. да избират и да бъдат избирани в общественния съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 166./1//*На основание Чл. 210 (1) от ЗПУО/* Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
2. да запишат при условията на чл. 10 детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

Глава десета

УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 167./1//*На основание Чл. 211 (1) от ЗПУО/* Учителите и директорът, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

/2//На основание Чл. 211 (2) от ЗПУО/ Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции:

1. свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на учениците в училището;
2. по управлението на институциите по т. 1.

Чл. 168./1//*На основание Чл. 212 (1) от ЗПУО/* Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

/2//На основание Чл. 212 (2) от ЗПУО/ Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 169./1//*На основание Чл. 213 (1) от ЗПУО/* Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност.

/2//На основание Чл. 213 (2) от ЗПУО/ За заемане на длъжността "директор" на училище е необходим не по-малко от 5 години учителски стаж.

/3//На основание Чл. 213 (4) от ЗПУО/ Длъжностите на педагогическите специалисти може да се заемат и от:

1. граждани на други държави членки;

2. чужди граждани, ако са предложени по междудържавни спогодби;
3. продължително пребиваващи в страната чужди граждани - със съгласие на началника на съответното регионално управление на образованието;
4. дългосрочно и постоянно пребиваващи в страната чужди граждани.

/4//На основание Чл. 213 (5) от ЗПУО/ Учителска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация "учител".

/5//На основание Чл. 213 (6) от ЗПУО/ Професионалната квалификация "учител" се придобива в системата на висшето образование:

1. едновременно с обучението за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен и съответната ѝ професионална квалификация и се удостоверява с дипломата за висше образование;
2. след дипломирането - чрез обучение и полагане на държавен изпит и се удостоверява със свидетелство.

/6//На основание Чл. 213 (7) от ЗПУО/ Държавните изисквания за придобиване на професионалната квалификация "учител" се определят с наредба на Министерския съвет.

/7//На основание Чл. 213 (12) от ЗПУО/ В случаите, когато учителска длъжност се заема от лица без професионална квалификация "учител", училището изготвя и реализира план за придобиване на педагогически компетентности от съответното лице.

Чл. 170.*/1//На основание Чл. 214 (1) от ЗПУО/* В НУ „Братя Миладинови” може, при изявено желание на педагогическите специалисти, да се провежда практическа подготовка на:

1. студенти, които се обучават за придобиване на степен на висше образование в професионално направление, съответно на длъжностите на педагогическите специалисти;
2. лицата, които са придобили степен на висше образование и се обучават за придобиване на професионална квалификация "учител".

/2//На основание Чл. 214 (2) от ЗПУО/ Лицата по ал. 1, които самостоятелно участват в образователния процес под ръководството на учител-наставник, са стажант-учители.

/3//На основание Чл. 214 (3) от ЗПУО/ За организирането и провеждането на практическата подготовка по ал. 1 се сключва договор между училището и висшето училище.

Чл. 171.*/1//На основание Чл. 215 (1) от ЗПУО/* Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което:

1. е осъждано за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията;
2. е лишено от право да упражнява професията;
3. страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на децата и учениците, определени с наредба, издадена от министъра на здравеопазването съгласувано с министъра на образованието и науката.

/2//На основание Чл. 215 (2) от ЗПУО/ Разпоредбата на ал. 1, т. 1 не се прилага за лицата, осъдени по наказателни дела, посочени в чл. 1 от Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица

/3//На основание Чл. 215 (3) от ЗПУО/ При възникване на обстоятелство по ал. 1 трудовото правоотношение с педагогическия специалист се прекратява при условията и по реда на Кодекса на труда.

/4//На основание Чл. 215 (4) от ЗПУО/ Разпоредбите на ал. 1, 2 и 3 се прилагат и за заемането на всички останали длъжности в НУ „Братя Миладинови”.

Чл.172./1//На основание Чл. 216 (1) от ЗПУО/ Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището.

Чл.173./1//На основание Чл. 217 (2) от ЗПУО/ Началникът на регионалното управление на образованието сключва и прекратява трудовия договор с директора на НУ „Братя Миладинови”

/2//На основание Чл. 217 (5) от ЗПУО/ Длъжността "директор" се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на Кодекса на труда от органите по ал. 2 и с участието на представители на общественния съвет на училището.

/3//На основание Чл. 217 (6) от ЗПУО/ В комисията за провеждане на конкурса за заемане на длъжността "директор" се включват представители на регионалното управление на образованието, определени от началника на регионалното управление на образованието, на общинската администрация, определени от кмета на общината, както и представител на общественния съвет.

Чл.174./1//На основание Чл. 218 (1) от ЗПУО/ Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

/2//На основание Чл. 218 (2) от ЗПУО/ Държавният образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти определя условията и реда за организиране и провеждане на практическа подготовка на стажант-учителите.

Раздел II

Права и задължения

Чл. 175./1//На основание Чл. 219 (1) от ЗПУО/ Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в този правилник;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на НУ „Братя Миладинови”;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.

/2//На основание Чл. 219 (2) от ЗПУО/ Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;

3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на НУ „Братя Миладинови” и специфичните потребности на учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

/3//На основание Чл. 219 (3) от ЗПУО/ На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

/4//На основание Чл. 219 (4) от ЗПУО/ При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и главният счетоводител имат право на представително облекло за всяка календарна година при условия и по ред, определени с наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите. Средствата за представителното облекло се осигуряват от бюджета на НУ „Братя Миладинови”.

/5//На основание Чл. 219 (5) от ЗПУО/ Педагогическите специалисти, работещи в НУ „Братя Миладинови”, имат право на възстановяване на извършените от тях разходи за транспорт от местоживеенето им до местоработата и обратно или за наем по месторабота при условия и по ред, определени в наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите.

/6//На основание Чл. 219 (6) от ЗПУО/ При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща по-голям размер на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда - в размер на 10 брутни работни заплати.

Чл. 176.1/На основание Чл. 220 (1) от ЗПУО/ Освен в случаите, определени в този закон, педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

/2//На основание Чл. 220 (2) от ЗПУО/ Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

/3//На основание Чл. 220 (3) от ЗПУО/ В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

/4//На основание Чл. 220 (4) от ЗПУО/ Преди включването в дейности по ал. 2 педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

/5//На основание Чл. 220 (5) от ЗПУО/ При установяване нарушение на ал. 1 и 2, както и в случаите на неподаване на декларацията по ал. 3 или при подаване на декларация с невярно съдържание педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

Раздел III

Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти

Чл. 177./1//*На основание Чл. 221 (1) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на педагогическите специалисти за ефективно изпълнение на изискванията на изпълняваната работа и за кариерно развитие.

/2//*На основание Чл. 221 (2) от ЗПУО/* Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

/3//*На основание Чл. 221 (3) от ЗПУО/* Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел подобряване качеството на работата им и повишаване резултатите и качеството на подготовка на учениците.

/4//*На основание Чл. 221 (4) от ЗПУО/* Директорът на НУ „Братя Миладинови” е длъжен да осигурява необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти.

Чл. 178./1//*На основание Чл. 222 (1) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации. Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти се извършва и от обучителни организации, при одобрени програми за обучение са одобрени при условията и по реда на ЗПУО.

/2//*На основание Чл. 222 (2) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 1 се измерва чрез система от квалификационни кредити и се удостоверява с документ. Системата от квалификационни кредити се определя с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

/3//*На основание Чл. 222 (3) от ЗПУО/* Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си по програми на организациите по ал. 1 в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране.

/4//*На основание Чл. 222 (4) от ЗПУО/* Държавата създава условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по ал. 3.

/5//*На основание Чл. 222 (5) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията, извършена от организации извън ал. 1, се признава чрез квалификационни кредити от началника на съответното регионално управление на образованието след заявление на педагогическия специалист при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 179./1//*На основание Чл. 223 (1) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти може да се организира и от училището чрез обмяна на добри практики в различни форми, както и по международни и национални програми. Вътрешноинституционалната квалификация се измерва в академични часове и за нея не се присъждат квалификационни кредити.

/2//*На основание Чл. 223 (2) от ЗПУО/* Училището е длъжно да осигурява условия за повишаване на квалификацията по ал. 1 в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

Чл. 180./1//*На основание Чл. 224 (1) от ЗПУО/* Повишаването на квалификацията се

осъществява по програми и във форми по избор на педагогическия специалист в съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, с професионалното развитие на педагогическия специалист, с резултата и препоръките от атестацията му, както и с националната, регионалната, общинската и училищната политика.

/2//На основание Чл. 224 (2) от ЗПУО/ Повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист е насочено и към напредъка на учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

Чл. 181.*/1//На основание Чл. 225 (1) от ЗПУО/* Въз основа на достигнатото равнище на квалификация педагогическите специалисти може да придобиват професионално-квалификационни степени.

/2//На основание Чл. 225 (2) от ЗПУО/ По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен.

Чл. 182.*/1//На основание Чл. 226 (1) от ЗПУО/* Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. Професионалното портфолио се съставя от педагогическия специалист и включва разработени материали, които доказват активното му участие в реализирането на политиката на училището, професионалните му изяви, професионалното му усъвършенстване и кариерното му израстване, както и постигнатите резултати с учениците.

/2//На основание Чл. 226 (2) от ЗПУО/ Професионалното портфолио подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.

/3//На основание Чл. 226 (3) от ЗПУО/ Целите, функциите и съдържанието на професионалното портфолио се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел IV

Кариерно развитие на педагогическите специалисти

Чл. 183.*/1//На основание Чл. 227 (1) от ЗПУО/* Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентности при последователно заемане на учителски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

/2//На основание Чл. 227 (2) от ЗПУО/ Учителските длъжности в НУ „Братя Миладинови” са:

1. учител;
2. старши учител;

/3//На основание Чл. 227 (3) от ЗПУО/ Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение.

/4//На основание Чл. 227 (4) от ЗПУО/ Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените квалификационни кредити, придобитата професионално квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

/5//На основание Чл. 227 (5) от ЗПУО/ По-големият брой квалификационни кредити и по-високата професионално-квалификационна степен са основание за по-бързо кариерно развитие на педагогическите специалисти, независимо от учителския стаж.

/6//На основание Чл. 227 (6) от ЗПУО/ Условието и редът за заемане на учителските длъжности

по ал. 2 и за придобиване на степените по ал. 4, както и за по-бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с държавния образователен стандарт за статута и развитието на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.184./1/*На основание Чл. 228 (1) от ЗПУО/* Атестирането е процес на оценяване на съответствието на дейността на учителите, директора и другите педагогически специалисти с професионалния им профил, с изискванията за изпълнение на длъжността, както и със стратегията за развитие на училището а за директора - и на управленската им компетентност.

/2/*На основание Чл. 228 (2) от ЗПУО/* Атестирането на учителите, директора и другите педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с педагогическия съвет, като в нейния състав задължително се включват:

1. представители на работодателя, на финансиращия орган в случаите, когато той е различен от работодателя, на педагогическия съвет, на регионалното управление на образованието, както и родител от обществения съвет - при атестиране на директорите;

2. представители на работодателя, на регионалното управление на образованието и на педагогическия съвет - при атестиране на учителите и другите педагогически специалисти.

/3/*На основание Чл. 228 (3) от ЗПУО/* В състава на комисията може да се включват и други членове, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

/4/*На основание Чл. 228 (4) от ЗПУО/* Редът за назначаване на комисията по ал. 2, скалата на оценяване, критериите и процедурата за атестиране се определят в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

/5/*На основание Чл. 228 (5) от ЗПУО/* Оценката от атестирането освен за кариерното развитие може да служи и за насочване за повишаване на квалификацията и поощряване на атестирания педагогически специалист.

/6/*На основание Чл. 228 (6) от ЗПУО/* При получена най-ниска оценка от атестирането работодателят заедно с атестационната комисия:

1. правят анализ на причините, довели до ниската оценка;
2. изработват план за методическо и организационно подпомагане на получилия ниска оценка учител, директор или друг педагогически специалист;
3. определят наставник или наставници, които да осъществят методическа и организационна подкрепа;
4. представят в регионалното управление на образованието в едномесечен срок от провеждането на атестирането документите по т. 1, 2 и 3 за осигуряване на методическа подкрепа.

/7/*На основание Чл. 228 (7) от ЗПУО/* В случаите по ал. 6 повторно атестиране на лицето се извършва една година след предприемане на мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

/8/*На основание Чл. 228 (8) от ЗПУО/* Ако при атестирането по ал. 7 отново е получена най-ниска оценка, лицето се освобождава от длъжност при условията на чл. 328, ал. 1, т. 5 от Кодекса на труда.

/9/*На основание Чл. 228 (9) от ЗПУО/* При получена оценка от атестирането с една степен по-висока от най-ниската се прилагат мерките по ал. 6, т. 1, 2 и 3.

Раздел V

Поощряване и награждаване на педагогическите специалисти

Чл. 185./1/*На основание Чл. 246 (1) от ЗПУО/ Педагогическите специалисти се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование.*

/2/На основание Чл. 246 (2) от ЗПУО/ Министърът на образованието и науката и началникът на регионалното управление на образованието със заповед може да учредяват награди за педагогическите специалисти на национално, съответно на регионално ниво.

Чл. 186./1/*На основание Чл. 247 (1) от ЗПУО/ Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията си със заповед на работодателя си.*

/2/На основание Чл. 247 (2) от ЗПУО/ Отличията и наградите по ал. 1 се определят с правилника за дейността на институцията, а за директорите на институциите - с правилника на регионалните управления на образованието.

- За педагогическите специалисти: Грамота „Най – добър учител на учебната.....”

Глава единадесета

ИНФОРМАЦИЯ И ДОКУМЕНТИ

Чл. 187./1/*На основание Чл. 248 (1) от ЗПУО/ Документите в системата на предучилищното и училищното образование се създават, обработват и съхраняват при спазване на държавния образователен стандарт за информацията и документите.*

/2/На основание Чл. 248 (2) от ЗПУО/ Държавният образователен стандарт по ал. 1 урежда:

1. видовете документи в системата на предучилищното и училищното образование;
2. изискванията към формата и съдържанието на всеки от документите по т. 1;
3. условията и реда за водене на информационни регистри;
4. условията и реда за приемане, отчитане и унищожаване на документи с фабрична номерация;
5. документите, които се създават, обработват и съхраняват в електронен вид.

Чл. 188./*На основание Чл. 249 от ЗПУО/ Документите, издавани или водени от НУ „Братя Миладинови” се попълват на български книжовен език, освен някои изключения – чл. 159.*

Чл. 189./1/*На основание Чл. 250 (1) от ЗПУО/ Министерството на образованието и науката организира воденето на национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование.*

/2/На основание Чл. 250 (2) от ЗПУО/ Воденето на националната електронна информационна система по ал. 1 се извършва при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Чл.190./1/*На основание Чл. 5 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите, издавани или водени от НУ „Братя Миладинови”, се попълват на български книжовен език с изключение на темата на урока по чужд език.*

Чл. 191./1/*На основание Чл. 7 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование се състои от електронни модули и интегрирани с тях регистри:*

1. модул „Институции" съдържа регистър на институциите в системата на предучилищното и

училищното образование съгласно чл. 222, ал. 1 и следната информация:

1. „Данни за училището"
2. „Данни за паралелката/групата"
3. „Учебен план за текущата учебна година"
4. „Педагогически специалисти/непедагогически персонал"
5. „Данни за учениците"
6. „Проектна дейност и други дейности извън графика на редовните учебни занятия"
7. „Физическа среда"

2.модул „Документи за дейността на институцията" съдържа електронни раздели.

3. модул „Деца и ученици" съдържа лични образователни дела на децата и учениците с информация.

Чл. 192./1//На основание Чл. 9 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Първичното събиране и обработване на информацията за модулите се осъществява в институцията.

/2//На основание Чл. 9 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Информацията по ал. 1 се подава към НЕИСПУО, подписана с електронен подпис от директора на институцията..

Чл. 193./1//На основание Чл. 10 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ След приключване на учебната година в НУ „Братя Миладинови" се архивира информацията за дейността за съответната учебна година и се съхранява в НЕИСПУО.

/2//На основание Чл. 10 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ НУ „Братя Миладинови" съхранява информацията по ал. 1 при спазване на определените срокове.

Чл. 194./На основание Чл. 12 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Информацията в НЕИСПУО се събира, съхранява и ползва от длъжностни лица, определени със заповед на директора на НУ „Братя Миладинови".

Чл. 195./1//На основание Чл. 13 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Информацията за дейността на институцията се отразява в модул „Институции" от НЕИСПУО като списък-образец, който служи за отразяване на информация за институцията, организацията на образователния процес за учебната година и установяване на съответствието е с нормативната уредба в системата на предучилищното и училищното образование.

/2//На основание Чл. 13 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Списък-образецът за учебната година се изготвя и утвърждава:

1. Подаване на данните към НЕИСПУО до 20 септември;

2. Утвърждаване - до 25 септември;

/3//На основание Чл. 13 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Списък-образецът:

1. се изготвя и утвърждава от директора след съгласуване с началника на регионалното управление на образованието.

/4//На основание Чл. 13 (4) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Всяка промяна в списък-образеца, свързана с вида на институцията, извършваната дейност, броя на паралелките или с промени в персонала, се утвърждава от директора след съгласуване с началника на РУО.

/5//На основание Чл. 13 (5) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Данните за списък-образеца или за промени в него се въвеждат в НЕИСПУО с подпис на директора и счетоводителя.

/6//На основание Чл. 13 (6) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Данните за всяка промяна по ал. 4 се въвеждат от директора в НЕИСПУО от 1-во до 5-о число на месеца,

следващ утвърдената промяна.

/7/На основание Чл. 13 (7) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ След съгласуване от РУО, на данните в списък-образец от НЕИСПУО се генерира удостоверение за подадените данни, което се съхранява в институцията в срок 5 години.

/8/На основание Чл. 13 (8) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Информацията и дейностите по ал. 3 - 6 се извършват и удостоверяват с електронен подпис.

Чл. 196. */На основание Чл. 14 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Към Списък-образец № 1 се прилагат: документи за вида, наименованието и местонахождението на институцията в случаите, в които е настъпила промяна през предшестващия период; училищни учебни планове; учебни програми, утвърдени от директора; годишен план; информация за организацията на учебния ден.*

Чл. 197. */На основание Чл. 17 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Информацията за децата и учениците се отразява в лични образователни дела в модул „Децата и ученици“ от НЕИСПУО.*

Чл. 198. */На основание Чл. 18 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Личното образователно дело е електронна партида за всеки ученик, която съдържа информацията.*

Чл. 199. */1/На основание Чл. 19 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Личното образователно дело се създава при постъпване на ученика в системата на задължителното предучилищно и училищно образование и се води до:*

1. отписване от училище.

/2/На основание Чл. 19 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Личното образователно дело се съхранява в срок от 50 години и достъп до него се предоставя на институцията, в която се обучава ученикът през съответната учебна година.

/3/На основание Чл. 19 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ При преместване на ученик в учебно време достъпът по ал. 2 се предоставя в 10-дневен срок от датата на постъпване в приемащата институция.

Чл.200. */На основание Чл. 20 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Директорът на институцията организира и контролира воденето на личното образователно дело за всеки ученик, като осигурява:*

1. попълване на данните за всяка учебна година;

2. приключване на работата по електронната партида в 10-дневен срок след преместване, завършване или отписване на ученика и удостоверява с електронен подпис коректността на въведените данни за периода, в който детето/ученикът се е обучавал в съответната институция;

3. разпечатване на личното образователно дело на хартиен носител в съответствие с изискванията;

4. съхраняване на личното образователно дело на хартиен носител в институцията със срок не по-малък от 50 години.

Чл.201. */1/На основание Чл. 23 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите в системата на предучилищното и училищното образование се издават, водят и съхраняват в електронен и/или хартиен вид.*

/2/На основание Чл. 23 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите на хартиен носител се извършва при спазване на Закона за Националния архивен фонд и Наредбата за реда за

организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции, приета с ПМС № 41 от 2009 г. (ДВ, бр. 17 от 2009 г.).

/3//На основание Чл. 23 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Съхраняването на документите в електронен формат се извършва съгласно Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите.

Чл. 202./1//На основание Чл. 24 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ НУ „Братя Миладинови” притежава обикновен собствен печат.

Чл. 203./На основание Чл. 26 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите за дейността на институцията се отнасят до административния и образователния процес в нея и отразяват информацията в модул „Документи за дейността на институцията” от НЕИСПУО.

Чл. 204./На основание Чл. 29 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите за учениците отразяват записване, преместване, смяна на формата на обучение, отсъствия, резултатите от обучението, завършен клас, етап на образование.

Чл. 205./На основание Чл. 30 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ НУ „Братя Миладинови”, може да провежда обучение и да издава съответните документи за:

1. завършен клас;
2. етап на училищното образование в съответствие с изискванията на ЗПУО;

Чл. 206./На основание Чл. 31 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Видовете, предназначението, съдържанието на информацията в основни реквизити на документите за учениците са определени в приложение № 4 на Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО.

Чл. 207./На основание Чл. 37 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите, издавани или водени от НУ „Братя Миладинови”, се създават, попълват и водят или издават на хартиен и/или електронен носител съгласно нормативните разпоредби.

Чл. 208./На основание Чл. 38 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Със заповед на директора се определя постоянно действаща експертна комисия съгласно чл. 42 от Закона за Националния архивен фонд.

Чл. 209./На основание Чл. 39 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Със заповед на директора на институцията се определя за всеки вид документ:

1. длъжностното лице, което изготвя/води документа;
2. мястото на съхранение на документа до приключването му;
3. редът за предаване, съхраняване и използване в архива на институцията след приключване на документа.

Чл. 210./На основание Чл. 40 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите, които се попълват по образец в електронен вид, се разпечатват, като длъжностните лица, определени да ги водят, и директорът подписват края на всяка страница и се полага печатът на институцията. Страниците се номерират, прошнуроват и подпечатват.

Чл. 211./1//На основание Чл. 41 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Книгите и дневниците по приложение № 2 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО се прошнуроват. Когато книгата (дневникът) не е номерирана фабрично, тя се номерира на ръка със син химикал в горния десен ъгъл на листа.

/2//На основание Чл. 41 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ На титулната страница на книгите се отбелязват датите на тяхното започване и приключване.

/3//На основание Чл. 41 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Номерацията на заповедите, решенията, протоколите, регистрираните документи в книгите, в дневника за входяща кореспонденция и в дневника за изходяща кореспонденция започва с № 1 в началото на всяка учебна година.

/4//На основание Чл. 41 (4) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Срокът за съхранение на книгите и дневниците се отчита от датата на приключването им.

/5//На основание Чл. 41 (5) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Документите на групата/паралелката се водят от учителите, преподаващи в групата/ паралелката, и се заверяват с подпис на директора и с печат на институцията.

/6//На основание Чл. 41 (6) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Протоколът от Педагогическия съвет се изготвя в 10-дневен срок от провеждането на заседанието. Протоколът се подписва от изготвилото го лице и се заверява с подписа на директора и печата на институцията.

Чл. 212./1//*На основание Чл. 42 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ При попълване на протоколите и книгите след вписване на последните данни празните редове/страници се унищожават със знак „Z“.*

Чл. 213./1//*На основание Чл. 43 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Всички документи, без посочените в чл. 214, ал. 1, могат да се попълват на ръка със син химикал. Не се допуска изтриване или коригиране с коректор на фабрично отпечатани или вписани с химикал текстове и цифри.*

/2//На основание Чл. 43 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ При отстраняване на допуснатата грешка в документите по ал. 1 длъжностното лице, допуснало грешката, с червен химикал задрасква с една хоризонтална черта сгрешения текст (оценка), като вписва в близост верния текст (оценка), фамилията си и полага подписа си, под който се подписва директорът на институцията и се полага печатът на институцията.

Чл. 214./1//*На основание Чл. 44 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Удостоверенията се попълват на компютър, а в непопълнените редове се отпечатват тирета. Те се попълват без използване на съкращения, подписват се със син химикал и се удостоверяват със син печат.*

/2//На основание Чл. 44 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ В документите по ал. 1 не се извършват поправки, не се ползва коректор и не се прави изтриване на фабрично отпечатани и попълнени на компютър текстове и цифри.

/3//На основание Чл. 44 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Всички удостоверения се издават на бланка-оригинал.

/4//На основание Чл. 44 (4) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Дубликат на документ, за който няма специален образец, се издава върху бланка на оригиналния, като в горния десен ъгъл на първа страница се отпечатва с главни букви „ДУБЛИКАТ“.

/5//На основание Чл. 44 (5) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Удостоверенията се регистрират в регистрационни книги съгласно приложение № 2 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО.

Чл. 215./1//*На основание Чл. 46 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ По искане на лице, което изтърпява наказание лишаване от свобода, се издава удостоверение за завършен клас, удостоверение за начален етап на основно образование. Искането се отправя до директора*

на училището, където лицето се е обучавало, чрез директора на училището към мястото за лишаване от свобода или чрез началника на затвора/поправителния дом.

/2//На основание Чл. 46 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ При регистриране на издадения документ по ал. 1 в съответната регистрационна книга в колоната за подпис се отбелязват изходящият номер и датата на писмото, с което документът е изпратен на лицето, направило искането.

/3//На основание Чл. 46 (3) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Директорът на училището към мястото за лишаване от свобода или началникът на затвора/поправителния дом уведомява писмено директора на училището, издал документа, за неговото получаване от лицето, което изтърпява наказание лишаване от свобода.

Чл. 216./1//*На основание Чл. 56 (1) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/* За заявяване на задължителните документи от институциите в системата на предучилищното и училищното образование министърът утвърждава формуляр на заявка за задължителната документация за началото или края на учебната година.

/2//На основание Чл. 56 (2) от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за ИДСПУО/ Заявяването на документите се извършва от директора на институцията. Екземпляр от заявката по ал. 1, който се предава в Министерството на образованието и науката, е предназначен за изпълнителя по договор за отпечатване и разпространение на задължителните документи.

Глава дванадесета ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I ДИРЕКТОР

Чл. 217./1//*На основание Чл. 257 (1) от ЗПУО/* Орган за управление и контрол на НУ „Братя Миладинови” е директорът.

/2//На основание Чл. 257 (2) от ЗПУО/ Директорът по ал. 1 управлява и представлява съответната институция.

Чл. 218./1//*На основание Чл. 258 (1) от ЗПУО/* Директорът на НУ „Братя Миладинови” организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл. 219./1//*На основание Чл. 259 (1) от ЗПУО/* В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди.

/2//На основание Чл. 259 (2) от ЗПУО/ Административните актове на директорите на институциите в системата на предучилищното и училищното образование могат да се оспорват по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието.

/3//На основание Чл. 259 (3) от ЗПУО/ Административните актове на директорите на институциите по ал. 2 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 220./1//*На основание Чл. 261 (1) от ЗПУО/* При отсъствие на директора на НУ „Братя Миладинови” за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, а при невъзможност - от определен със заповед педагогически специалист от институцията. Заповедта се издава от директора, а при невъзможност - от съответния орган по чл. 142, ал. 2. от ЗПУО

/2//На основание Чл. 261 (2) от ЗПУО/ При отсъствие на директора на НУ „Братя Миладинови” за срок, по-дълъг от срока по ал. 1, съответният орган по чл. 142, ал. 2 сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняване на длъжността "директор".

Раздел II ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл. 221./1//На основание Чл. 262 (1) от ЗПУО/ Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в НУ „Братя Миладинови” е педагогическият съвет.

/2//На основание Чл. 262 (2) от ЗПУО/ Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти.

/3//На основание Чл. 262 (3) от ЗПУО/ Директорът на НУ „Братя Миладинови” е председател на педагогическия съвет.

/4//На основание Чл. 262 (4) от ЗПУО/ В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на общественения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

/5//На основание Чл. 262 (5) от ЗПУО/ Директорът на НУ „Братя Миладинови”, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 222./1//На основание Чл. 263 (1) от ЗПУО/ Педагогическият съвет в училището:

- 1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;**
- 2. приема правилник за дейността на училището;**
- 3. приема училищния учебен план;**
- 4. приема формите на обучение;**
- 5. приема годишния план за дейността на училището;**
- 6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;**
- 7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;**
- 8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;**
- 9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;**
- 10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;**
- 11. прави предложения на директора за награждаване на ученици;**
- 12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;**
- 13. определя ученически униформи;**
- 14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;**
- 15. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;**
- 16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;**
- 17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.**

/2//На основание Чл. 263 (3) от ЗПУО/ Документите по ал. 1, т. 1 - 5 и т. 7 - 9 се публикуват на

интернет страницата на училището.

Раздел III

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 223./1//*На основание Чл. 265 (1) от ЗПУО/* С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към НУ „Братя Миладинови” се създава обществен съвет.

/2//На основание Чл. 265 (2) от ЗПУО/ Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл. 224./1//*На основание Чл. 266 (1) от ЗПУО/* Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от НУ „Братя Миладинови”

/2//На основание Чл. 266 (2) от ЗПУО/ Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

/3//На основание Чл. 266 (4) от ЗПУО/ Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

/4//На основание Чл. 266 (5) от ЗПУО/ Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл. 225./1//*На основание Чл. 267 (1) от ЗПУО/* Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

/2//На основание Чл. 267 (2) от ЗПУО/ С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училищата участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

/3//На основание Чл. 267 (4) от ЗПУО/ В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

Чл. 226./1//*На основание Чл. 268 (1) от ЗПУО/* Директорът на НУ „Братя Миладинови” има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

/2//На основание Чл. 268 (2) от ЗПУО/ Директорът на НУ „Братя Миладинови” е длъжен при поискване от обществения съвет да предоставя всички сведения и документи, необходими за дейността му.

/3//На основание Чл. 268 (3) от ЗПУО/ При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 227./1//*На основание Чл. 269 (1) от ЗПУО/* Общественият съвет в НУ „Братя Миладинови”:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 222, ал. 1, т. 8 и 9 и при обсъждане на избора на ученически униформи;
3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа

на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване и инспектирането училището;

4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му.

5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището.

6. съгласува училищния учебен план;

7. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. съгласува избора от учителите в училището на учебниците и учебните комплекти;

9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

10. дава становище по училищния план-прием;

11. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

/2/ *На основание Чл. 269 (2) от ЗПУО*/ При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 228. *На основание Чл. 270 от ЗПУО*/ Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

Раздел IV

УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ НА УЧИЛИЩЕТО

Чл. 229. */1/ На основание чл. 17, ал. 2 от Наредба № 13 от 21.09.2016 г.-Приложение 6/* Ученическият съвет към НУ „Братя Миладинови“ е форма на ученическото самоуправление на ниво училище, чрез която учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището.

/2/ Ученическият съвет има свои представители и ниво паралелка в училището, която съдейства за даването на мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове, произтичащи от интересите на учениците от всеки клас;

/3/ Съставът на ученическия съвет се определя от неговите участници, в зависимост от броя на учениците в училище.

/4/ Функциите и дейността на ученическия съвет се определят с правилника на училището по предложение на учениците:

1. Представителите на ученическия съвет участват с право на съвещателен глас в:

А. заседанията на педагогическия съвет, като получават възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани;

Б. работата на обществения съвет на училищата с поне трима представители на ученическото самоуправление;

2. Ученическият съвет на училището има следните функции:

- А. Утвърждава формите и правилата на ученическо самоуправление в училището;
- Б. Прави предложения пред директора и педагогическия съвет относно начините на упражняване на правата на учениците;
- В. Мотивира учениците да участват активно в процеса на вземане на решения, касаещи училищния живот и ученическата общност;
- Г. Участва в изработването на правилника на училището;
- Д. Посредничи в разрешаването на свързани с организацията и протичането на учебния процес или на извънкласните дейности;
- Е. Подпомага провеждането на дейностите на паралелките, класовете и общоучилищните изяви;
- Ж. Работи по проекти съвместно с другите ученици, учителите, училищното ръководство и родителите.

Глава тринадесета

УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Чл. 230. */1/ На основание Чл. 271 (1) от ЗПУО/* Управление на качеството е непрекъснат процес на организационно развитие, основан на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения в работата на училищата.

/2/ На основание Чл. 271 (2) от ЗПУО/ Анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището се извършват при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за управлението на качеството в институциите.

/3/ На основание Чл. 271 (3) от ЗПУО/ Оценяването се извършва чрез самооценяване и инспектиране.

/4/ На основание Чл. 271 (4) от ЗПУО/ Самооценяването се извършва при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за управлението на качеството в институциите, а инспектирането - при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за инспектирането на детските градини и училищата.

Чл. 231. */На основание Чл. 272 от ЗПУО/* Самооценяването е насочено към изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището.

Чл. 232. */1/ На основание Чл. 273 (1) от ЗПУО/* Инспектирането е процес на изготвяне на цялостна независима експертна оценка на качеството на предоставяното от училището образование в определен момент на дейността и определяне на насоките за подобряване.

/2/ На основание Чл. 273 (2) от ЗПУО/ Инспектирането се извършва по критерии и индикатори, групирани по области за инспектиране.

/3/ На основание Чл. 273 (3) от ЗПУО/ На всеки 5 години се извършва поне по една инспекция на всяко училище.

Чл. 233. */1/ На основание Чл. 274 (1) от ЗПУО/* За извършване на инспектирането се създава Национален инспекторат по образованието като юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерския съвет със седалище София.

Чл. 234. */1/ На основание Чл. 278 (1) от ЗПУО/* По време и във връзка с извършваните инспекции инспекторите имат право:

1. на свободен достъп до всички дейности на училището и до всички документи на училището;

2. да изискват в определени от тях срокове справки, заверени копия от документи и друга информация във връзка с извършването на инспектирането, включително на електронен носител;

3. да проучват мнението на педагогическите специалисти, ученици, родители и представители на обществения съвет чрез срещи и разговори, както и попълването на анкетни карти и въпросници за оценка и самооценка.

/2//На основание Чл. 278 (2) от ЗПУО/ Директорът и всички служители в училището са длъжни да оказват съдействие на инспекторите при осъществяване на правомощията им и да осигуряват подходящи помещения и технически средства за извършване на инспекциите.

Глава четиринадесета **ФИНАНСИРАНЕ И ИМУЩЕСТВО**

Раздел I

Финансиране

Чл. 235./1//На основание Чл. 280 (1) от ЗПУО/ Дейностите в НУ „Братя Миладинови” се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.

/2//На основание Чл. 280 (2) от ЗПУО/ Със средства от държавния бюджет се финансират изцяло или частично дейностите, които са обект на държавна политика.

/3//На основание Чл. 280 (3) от ЗПУО/ Средствата от държавния бюджет са за:

1. издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците;
2. подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
3. развитие на училището;
4. изпълнение на национални програми за развитие на образованието.

Чл. 236./На основание Чл. 281 от ЗПУО/ Средствата от държавния бюджет за финансиране на дейности се планират ежегодно в размер не по-нисък като сума и като процент от brutния вътрешен продукт спрямо заложеното в държавния бюджет за предходната година.

Чл. 237./1//На основание Чл. 282 (1) от ЗПУО/ Средствата по чл. 205, ал. 3, т. 1 се разпределят между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, въз основа на:

1. броя на учениците;
2. броя на паралелките;
3. вида и броя на образователните институции;
4. стандарт за ученик;
5. стандарт за паралелка;
6. стандарт за образователна институция.

/2//На основание Чл. 282 (2) от ЗПУО/ Дейностите, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет по стандарти, се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

/3//На основание Чл. 282 (3) от ЗПУО/ Размерите на стандартите се определят с акт на МС.

/4//На основание Чл. 282 (4) от ЗПУО/ Размерите на стандартите се определят в зависимост от:

1. съдържанието на дейностите по възпитанието и обучението на учениците;
2. вида и спецификата на училището;
3. формата на обучение;

4. професионалното направление на обучението;
5. географски и демографски характеристики на населеното място, общината и региона, в който се намира образователната институция, водещи до различия в разходите, необходими за осигуряване на равен достъп до образование;
6. необходимостта от педагогически специалисти за изпълнение на дейностите по възпитание и обучение на учениците.

/5//На основание Чл. 282 (6) от ЗПУО/ Първостепенните разпоредители с бюджет разпределят получените по стандарта средства за всяка дейност по ал. 1 между училищата въз основа на формули по всяка дейност. Формулите включват основни и допълнителни компоненти.

/6//На основание Чл. 282 (7) от ЗПУО/ Формулите по ал. 5 се утвърждават от първостепенните разпоредители с бюджет в срок до 28 февруари на текущата година след обсъждане с директорите на училищата. Утвърдените формули се прилагат от началото на бюджетната година и не могат да бъдат променяни до края й.

/7//На основание Чл. 282 (8) от ЗПУО/ Основен компонент на всяка формула са получените по реда на ал. 1 средства от първостепенния разпоредител с бюджет за съответната детска градина или училище.

/8//На основание Чл. 282 (9) от ЗПУО/ Допълнителните компоненти на формулата диференцират получените по реда на ал. 1 средства, като могат да бъдат обективни географски, демографски, инфраструктурни и други показатели, определящи различия в разходите между детските градини и училищата, или показатели, отразяващи националната и общинската образователна политика. Допълнителните компоненти не са задължителни.

/9//На основание Чл. 282 (10) от ЗПУО/ Средствата по ал. 6 за всяка дейност се разпределят:

1. не по-малко от 85 на сто - на базата на основните компоненти на формулите;
2. останалите до 15 на сто - въз основа на допълнителни компоненти на формулата.

/10//На основание Чл. 282 (11) от ЗПУО/ Като част от допълнителните компоненти на формулата за съответната дейност може да се предвиди резерв за нерегулярни разходи в размер до две на сто от средствата за съответната дейност. Неразпределените към 15 ноември на текущата година средства от резерва се предоставят на училищата по съответната дейност, като се разпределят пропорционално на броя на учениците.

/11//На основание Чл. 282 (12) от ЗПУО/ Като част от допълнителните компоненти на формулите се предвиждат средства в размер до 0,5 на сто за финансиране на логопедични кабинети.

/12//На основание Чл. 282 (13) от ЗПУО/ Като част от формулите се утвърждават и:

1. условията и редът за разпределение на средствата по отделните допълнителни компоненти, включени в съответната формула, в т.ч. резерва;
2. правила за промени в разпределението на средствата между училищата и детските градини при изменение на параметрите на основния компонент на формулата.

/13//На основание Чл. 282 (14) от ЗПУО/ Освен средствата, разпределени по реда на ал. 1 - 12, училището получава допълнително финансиране за:

1. работа с деца и ученици от уязвими групи;

/14//На основание Чл. 282 (15) от ЗПУО/ Правилата за разпределение на средствата по ал. 13, т. 1 се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите.

/15//На основание Чл. 282 (16) от ЗПУО/ Броят на паралелките, се определя по данни от

националната електронна информационна система на Министерството на образованието и науката към 1 януари на текущата година.

/16//На основание Чл. 282 (17) от ЗПУО/ Броят на учениците, въз основа на които се разпределят средствата се определя по данни от националната електронна информационна система на Министерството на образованието и науката към 1 януари на текущата година за:

1. записаните ученици;
2. учениците, които са с наложени санкции по чл. 199, ал. 1, т. 4.

/17//На основание Чл. 282 (21) от ЗПУО/ Промени в разпределението на средствата по формула през бюджетната година в резултат от промени в броя на учениците, както и на паралелките се допускат само в следните случаи:

1. преместване на ученик между институции, финансирани от един и същ първостепенен разпоредител с бюджет, с изключение на случаите на преместване на ученик в друго училище по реда на чл. 199, ал. 1, т. 4;
2. когато в началото на учебната година е необходимо да бъде финансиран по-големият брой на учениците и паралелките в някои институции, финансирани от един и същ първостепенен разпоредител с бюджет.

/18//На основание Чл. 282 (24) от ЗПУО/ Освен средствата по ал. 5 в бюджета на НУ „Братя Миладинови” се включват и разходи за сметка на:

1. установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
2. собствените приходи на училището или детската градина;
3. допълнително финансиране
3. осигурено за сметка на други средства по бюджета на финансиращия орган;
4. дължимите към бюджета на училището средства, непреведени от финансиращия орган към края на предходната година.

Чл. 238./1//На основание Чл. 283 (1) от ЗПУО/ Средствата за подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие включват:

1. транспорт на ученици;
2. закупуване на учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване и за училищната библиотека;
3. целодневна организация на учебния ден и хранене;
4. дейности, свързани с общата подкрепа за личностно развитие;
5. дейности, свързани с допълнителната подкрепа за личностно развитие;
6. дейности, свързани с ученическия отдих и спорт;
7. реализиране на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
8. подкрепа за ученици с изяви дарби;
9. други дейности, спомагащи за повишаване на обхвата и равния достъп до образование.

/2//На основание Чл. 283 (4) от ЗПУО/ Средствата за изпълнение на дейностите за ресурсно подпомагане на учениците със специални образователни потребности се предоставят на училището

/3//На основание Чл. 283 (5) от ЗПУО/ Когато училището не може да осигури ресурсното подпомагане съгласно държавния образователен стандарт за приобщаващото образование,

средствата по ал. 4 се предоставят на съответната община за организиране на ресурсното подпомагане от център за подкрепа за личностно развитие, съответно на центъра за специална образователна подкрепа в случаите по чл. 123 на територията на съответната община или за възлагане на друга община – чл. 198 от ЗПУО.

Чл. 239./1/*На основание Чл. 284 (1) от ЗПУО/* Средствата за развитие на училището включват:

1. разходи за подобряване на материалната база;
2. средства за повишаване на качеството на образованието;
3. средства за развитие и за подпомагане на педагогическите специалисти по чл. 144, ал. 5;
4. библиотечно-информационно осигуряване;
5. други разходи, насочени към подобряване на физическата среда и на образователния процес.

/2/*На основание Чл. 284 (2) от ЗПУО/* Средствата по ал. 1, т. 2 се предоставят на училището с високи, ниски или повишаващи се образователни резултати и се използват, както следва:

1. При високи, както и повишаващи се образователни резултати – по преценка на училището за допълнително финансиране на дейностите им и/или за поощряване на педагогическите специалисти;

2. При ниски образователни резултати - целево за реализиране на програми или отделни мерки за повишаване на образователните резултати.

/3/*На основание Чл. 284 (3) от ЗПУО/* Средствата по ал. 1, т. 2 се разходват след предварително одобрено разпределение от първостепенния разпоредител с бюджет и не може да се използват за възнаграждения на педагогическите специалисти.

/4/*На основание Чл. 284 (4) от ЗПУО/* Образователните резултати по ал. 2 се определят по методология, утвърдена с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите. Задължителен елемент от методологията са резултатите от обучението и оценката от инспектирането.

/5/*На основание Чл. 284 (1) от ЗПУО/* Условието и редът за разпределение на средствата по ал. 1 се определят от Министерския съвет за средствата от държавния бюджет и/или съгласно правилата за финансиране от съответния европейски фонд или програма.

Чл. 240./*На основание Чл. 285 от ЗПУО/* Средствата по чл. 208, ал. 1 и чл. 209, ал. 1 могат да се предоставят въз основа на допълващи стандарти или нормативи за ученик, определени с акта по чл. 207, ал. 1 и броя на учениците. В тези случаи се прилага разпоредбата на чл. 207, ал. 10.

Чл. 241./1/*На основание Чл. 286 (1) от ЗПУО/* Средствата от държавния бюджет за национални програми за развитие на образованието включват разходите от държавния бюджет за реализиране на национални мерки и дейности, чиито цели не могат да бъдат постигнати в желаната степен, ако се финансират в рамките на средствата по чл. 205, ал. 3, т. 1, 2 и 3.

/2/*На основание Чл. 286 (2) от ЗПУО/* Със средствата по ал. 1 може да се насърчава разработването и да се подпомага финансирането на общински програми за развитие на образованието, когато мерките и дейностите по националната програма предполагат те да бъдат планирани, организирани и изпълнени най-ефективно на общинско ниво.

/3/*На основание Чл. 286 (3) от ЗПУО/* Програмите по ал. 1 се одобряват от Министерския съвет.

Чл. 242./1/*На основание Чл. 289 (1) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

1. на второстепенен разпоредител с бюджет.

2. да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
3. да се разпорежда със средствата на училището;
4. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

/2/На основание Чл. 289 (2) от ЗПУО/ Първостепенният разпоредител с бюджет делегира права на директора на НУ „Братя Миладинови” да реализира собствени приходи, като им предоставя за управление ползваната от тях общинска собственост в случаите, в които те не разполагат с тези права по силата на нормативен акт. По изключение може да не се делегира правото за реализиране на приходи от ползваната от училищата общинска собственост, когато тя представлява относително териториално обособена единица, която има самостоятелно отчитане на разходите и не представлява част от присъщата на училището дейност.

Чл. 243.*/На основание Чл. 290 (3) от ЗПУО/* НУ „Братя Миладинови” публикува на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му.

Чл. 244.*/На основание Чл. 291 от ЗПУО/* Директорът на НУ „Братя Миладинови” представя на общественения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Чл. 245.*/На основание Чл. 293 (1) от ЗПУО/* Собствените приходи на НУ „Братя Миладинови” са:

1. приходите от собствени земеделски земи и гори;
2. приходите от права на интелектуална собственост;
3. приходите от дарения и завещания;
4. други приходи, определени с нормативен акт.

Чл. 246.*/На основание Чл. 293 (2) от ЗПУО/* Първостепенните разпоредители с бюджет не могат да намаляват размера на средствата от държавния или общинския бюджет, определени при условията и по реда на този закон за НУ „Братя Миладинови” за сметка на собствените му приходи.

Чл. 247.*/На основание Чл. 294 от ЗПУО/* Допълнителното финансиране по чл. 207, ал. 17, т. 3 се предоставя:

1. по решение на първостепенния разпоредител с бюджет, по ред и условия, определени от него;
2. за паралелки с брой на учениците под нормативно определения минимум, определено като размер с подзаконов нормативен акт;
3. за плащания, дължими от институции, прилагащи система на делегиран бюджет в рамките на текущата година, като тези средства подлежат на възстановяване по бюджета на първостепенния разпоредител с бюджет за сметка на бюджета на институцията, прилагаща система на делегиран бюджет за следващата година, при условия и по ред, определени от първостепенния разпоредител с бюджет.

Чл. 248.*/1/На основание Чл. 295 (1) от ЗПУО/* В случай че просрочените задължения на НУ „Братя Миладинови”, надвишават 20 на сто от утвърдените разходи в годишен размер, директорът носи дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда. Предложението за

налагане на дисциплинарно наказание се прави от финансиращия орган.

/2//На основание Чл. 295 (2) от ЗПУО/ В случаите по ал. 1 в едномесечен срок от установяване на превишението, когато е наложено дисциплинарно наказание, директорът съставя и изпълнява програма за оптимизация на разходите и преодоляване на недостига, която се утвърждава от финансиращия орган.

Чл. 249./1//На основание Чл. 298 (1) от ЗПУО/ Издръжката на учениците в училището се осигурява със средства от държавния бюджет и със средства от общинския бюджет.

/2//На основание Чл. 298 (2) от ЗПУО/ Родителите на децата заплащат такси за издръжка на дейности, които не се финансират от държавния бюджет.

/3//На основание Чл. 298 (3) от ЗПУО/ Размерът и редът за заплащане на таксите по ал. 2 се определят със Закона за местните данъци и такси.

/4//На основание Чл. 298 (4) от ЗПУО/ Родителите не заплащат такси в случаите, определени с нормативен акт.

Чл. 250./1//На основание Чл. 300 (1) от ЗПУО/ В НУ „Братя Миладинови” се събират такси в размери, определени с тарифа на Министерския съвет, за:

1. разглеждане на заявления за одобряване на учебник или учебен комплект за училищното образование; таксата включва разходите за проверка на внесените документи;
2. извършване оценка на учебник или учебен комплект за съответствието им с държавния образователен стандарт;
3. валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене; таксата се определя в зависимост от вида на валидирането и включва разходите за проверка на внесените документи и за провеждане на изпитването;
4. разглеждане на заявления и извършване оценка на програмите за обучение за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти; таксата включва разходите за проверка на внесените документи и за оценяване на програмите;
5. провеждане на курсове за ограмотяване; таксата включва разходите за обучение и за провеждане на изпитването;
6. обучение на граждани на трети държави над задължителната училищна възраст; таксата включва разходите за обучение.

/2//На основание Чл. 300 (2) от ЗПУО/ Приходите от таксите по ал. 1, т. 1 - 3 постъпват в приход на бюджета на Министерството на образованието и науката, а таксите по ал. 1, т. 4 - 7 - по бюджета на съответното училище.

/3//На основание Чл. 300 (3) от ЗПУО/ Таксите по ал. 1, т. 3 не се събират, когато лицата, които искат признаване, са в задължителна училищна възраст.

/4//На основание Чл. 300 (4) от ЗПУО/ Таксите по ал. 1, т. 4 и 6 не се събират, когато дейностите се финансират със средства от национални и международни програми и проекти.

Раздел II

Имуществото

Чл. 251./1//На основание Чл. 302 (1) от ЗПУО/ Сградата, която е предоставена на НУ „Братя Миладинови” е публична общинска собственост.

Глава петнадесета

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 252./1//На основание Чл. 347 (1) от ЗПУО/Родители, които не запишат децата си, подлежащи на задължително училищно образование, в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.

/2//На основание Чл. 347 (2) от ЗПУО/ Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв. *Санкцията се налага при допуснати над 70 неизвинени отсъствия.*

/3//На основание Чл. 347 (3) от ЗПУО/Родители, които не осигуряват присъствието на децата си в допълнителното обучение по чл. 72, ал. 2, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв. *Санкцията се налага при допуснати над 25 неизвинени отсъствия.*

/4//На основание Чл. 347 (4) от ЗПУО/При повторно извършване на нарушението по ал. 1, 2 и 3 глобата е в размер от 100 до 500 лв. *Санкцията се налага при допуснати нови над 30 неизвинени отсъствия.*

/5//На основание Чл. 347 (5) от ЗПУО/Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1, 2, 3 и 4 се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.

/6//На основание Чл. 347 (6) от ЗПУО/Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от овластено от него длъжностно лице.

/7//На основание Чл. 347 (7) от ЗПУО/ Събраните средства от глоби постъпват в приход по бюджета на съответната община и се разходват само за дейности, свързани с подпомагане на равния достъп, както и за развитие на училището.

Глава шестнадесета

ПЪТУВАНИЯ НА УЧЕНИЦИ

Раздел I

Туристическо пътуване с обща цена

Необходими условия:

1. Решение на ПС за времето за провеждане на туристическите пътувания през учебната година.
2. Одобрен и сключен договор между туроператора и директора на НУ „Братя Миладинови”“, съдържащ необходимите реквизити, съгласно чл. 3 /ал. 1 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование
3. Заповед на директора за провеждане на туристическото пътуване.

Ред, срокове и отговорности:

1. Провеждане на среща-разговор с директора за изказване на намерение за организиране и провеждане на туристическото пътуване и представяне на програма за него.

Срок: Не по – късно от 20 дни преди планираната дата.

Отг.: Педагогическите специалисти — иницирали туристическото пътуване.

2. Провеждане на среща за информиране на родителите, настойниците или попечителите на учениците или на лицата, които полагат грижи за дете, за провеждане на туристическото пътуване. Изготвен Протокол от родителската среща;
Срок: Не по – късно от 15 дни преди планираната дата.
Отг.: Ръководителите на туристическото пътуване.
3. Получаване на информацията по чл. 80 от Закона за туризма, надлежно входирана с придружително писмо от туроператора;
Срок: Не по – късно от 12 дни преди планираната дата.
Отг.: Директор
4. Изпращане на писмо по образец заедно с проект на договор за организиране на туристическото пътуване до РУО - Бургас;
Срок: Не по – късно от 10 дни преди планираната дата.
Отг.: Директор
5. Сключване на договор с регистриран туроператор, вписан в Националния туристически регистър по чл. 166, ал. 1 от Закона за туризма, с валидна към датата на туристическото пътуване застраховка „Отговорност на туроператора“;
Срок: Не по – късно от 7 дни преди планираната дата.
Отг.: Директор
6. Издаване на заповед за провеждане на туристическото пътуване
Срок: Не по – късно от 7 дни преди планираната дата.
Отг.: Директор
7. Получаване на съгласие в писмена форма от родителите, настойниците или попечителите или от другите лица, които полагат грижи, за участие на ученика в съответното туристическо пътуване;
Срок: Не по – късно от 7 дни преди планираната дата.
Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване
8. Изготвяне на списък на учениците за сключване на застраховка с данни за трите им имена и ЕГН и заверяването му с подпис и с печат;
Срок: Не по – късно от 7 дни преди планираната дата.
Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване
9. Провеждане на инструктаж на учениците и на техните родители, настойници или попечители или на лицата, които полагат грижи за дете, за безопасност и култура на поведение по време на туристическото пътуване;
Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.
Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване
10. Изготвяне на списък на учениците за проведен инструктаж с данни за трите им имена, дата и година на раждане, клас и заверяването му с подпис и с печат;
Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.
Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване
11. Издаване на заповед за командироване на служителите на институцията, определени за провеждането на туристическото пътуване, съгласно Наредбата за командировките в страната;
Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.
Отг.: Директор

12. Издаване на заповед за реструктуриране на учебното съдържание, при организиране на туристическо пътуване, когато то се провежда през учебно време;

Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.

Отг.: Директор

13. Представяне и утвърждаване на план за реструктуриране на учебното съдържание;

Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване

14. Получаване на документ от личен лекар за всеки ученик, удостоверяващ липсата на контакт със заразно болен и противопоказания за участие в туристическото пътуване, издадена не по-рано от 3 дни преди началото на организираното пътуване;

Срок: Не по – късно от 2 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководителя на туристическото пътуване

15. Получаване на заверено копие на комплекта от документация за организираното туристическо пътуване:

1. Туристическия ваучер, издаден от съответния туроператор;

2. Списък на учениците в групата;

3. Заповедта на директора на институцията за провеждане на туристическото пътуване;

4. Копие на застрахователната полица за сключена застраховка, чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване;

5. Доказателство за потвърдена резервация за периода на престой от лицето, упражняващо дейност в конкретното място за настаняване.

Срок: Не по – късно от 1 ден преди планираната дата.

Отг.: Главен ръководител на туристическото пътуване

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ:

1. Договор между туроператора и директора на НУ „Братя Миладинови“, съдържащ необходимите реквизити, съгласно чл. 3 /ал. 1 от Наредбата за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

2. Информацията по чл. 80 от Закона за туризма.

3. Писмо по образец за информиране на РУО.

4. Уведомително писмо-декларация от родителите, настойниците или попечителите или на другите лица, които полагат грижи за дете /по образец/.

5. Инструктаж за безопасност и култура на поведение на учениците при провеждане на ученически туристически пътувания с обща цена /по образец/, утвърден от Директора.

6. Списък на учениците с трите имена, дата, месец и година на раждане за проведен инструктаж.

7. Списък на учениците с трите имена и ЕГН за сключване на застраховка.

8. Заповед на Директора за организиране на туристическото пътуване.

9. Заповед за командироване на ръководния педагогически персонал.

10. Заповед за реструктуриране на учебното съдържание.

Раздел II

Еднодневна екскурзия, посещения на културни и групови прояви.

Необходими условия:

1. Заповед на директора за провеждане на еднодневната екскурзия, посещения на културни и групови прояви.

Ред, срокове и отговорности:

1. Провеждане на среща-разговор с директора за изказване на намерение за организиране и провеждане на еднодневна екскурзия или групова проява;

Срок: Не по – късно от 10 дни преди планираната дата.

Отг.: Педагогическите специалисти — иницирали провеждане на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение.

2. Издаване на заповед за провеждане на еднодневната екскурзия, груповите проява и посещения

Срок: Не по – късно от 7 дни преди планираната дата.

Отг.: Директор

3. Получаване на информирано съгласие в писмена форма от родителите, настойниците или попечителите или от другите лица, които полагат грижи, за участие на ученика;

Срок: Не по – късно от 5 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководители на на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение

4. Изготвяне на списък на учениците за сключване на застраховка при провеждане на еднодневна екскурзия с данни за трите им имена и ЕГН и заверяването му с подпис и с печат;

Срок: Не по – късно от 5 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководители на на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение

5. Провеждане на инструктаж на учениците и на техните родители, настойници или попечители или на лицата, които полагат грижи за дете, за безопасност и култура на поведение по време на еднодневната екскурзия или груповото посещение;

Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководители на на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение

6. Изготвяне на списък на учениците за проведен инструктаж с данни за трите им имена, дата и година на раждане, клас и заверяването му с подпис и с печат;

Срок: Не по – късно от 3 дни преди планираната дата.

Отг.: Ръководители на на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение

7. Получаване на заверено копие на комплекта от документация за организирането на еднодневната екскурзия:

1. Списък на учениците в групата;

2. Заповедта на директора на институцията за провеждане на туристическото пътуване;

3. Копие на застрахователната полица за сключена застраховка, чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване;

Срок: Не по – късно от 1 ден преди планираната дата.

Отг.: Главен ръководител на на еднодневна екскурзия, групова проява или посещение

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ:

1. Декларация за информирано съгласие от родителите, настойниците или попечителите или на

другите лица, които полагат грижи за дете /по образец/.

2. Инструктаж за безопасност и култура на поведение на учениците при провеждане на едномдневната екскурзия /по образец/, утвърден от Директора.

3. Списък на учениците с трите имена, дата, месец, година за проведен инструктаж

4. Списък на учениците с трите имена и ЕГН за сключване на застраховка /при провеждане на едномдневна екскурзия/.

5. Заповед на Директора за организиране на едномдневната екскурзия, груповата проява или посещение.

Документацията за организираните ученически пътувания, едномдневни екскурзии, прояви в областта на науките и технологиите, ткуствата и спорта на общинско, областно, национално и международно ниво; посещения на културни и групови прояви за ученици (театър, кино, изложба, цирк, концерт и др.) се съхраняват в кабинета на ЗД, от ЗДЛСД за срок от една календарна година от датата на приключването на пътуването.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този правилник:

1. **"Автор"** е физическо лице или физически лица, които в резултат на творческа дейност са създали:

а) учебник и/или учебен комплект, които се ползват в системата на училищното образование;

б) проект на учебник и/или проект на учебен комплект, с който да участват в открита от Министерството на образованието и науката процедура по оценяване и одобряване.

3. **"Българи, живеещи извън Република България"** са българите по смисъла на чл. 2 от Закона за българите, живеещи извън Република България.

4. **"Възраст за даден клас"** е съответната за този клас възраст на учениците, които са постъпили в I клас в учебната година с начало в годината на навършването на 7-годишната им възраст, не са повтаряли нито един от предишните класове, не са пропускали учебна година и не са завършвали повече от един клас за една учебна година.

6. **"Ученик в риск"** е дете или ученик:

а) без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени;

б) жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му;

в) в опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, морално, интелектуално и социално развитие.

7. **"Ученик с изяви дарби"** е ученик с трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на неговите връстници.

8. **"Държава членка"** е държава - членка на Европейския съюз, или държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария.

9. **"Електронно издание"** е информация, представена в цифрова форма, чрез използване на общоприет стандарт за нейното визуализиране на компютър, мобилно устройство, телевизор с мрежова свързаност или друго подобно устройство, която включва учебно съдържание, тестове, справочни материали, връзки към външни ресурси, речници, образователни игри, мултимедия, изображения, аудио- и видеоклипове, анимации, виртуална реалност и други, даваща възможност за гъвкаво, интерактивно и адаптивно обучение, без ограничение на времето и мястото и начина на достъп, навсякъде и по всяко време.

10. **"Издател на познавателна книжка, учебник и учебен комплект"** е физическо лице, регистрирано по реда на Търговския закон, или юридическо лице, на което авторите са предоставили авторските си права за участие в открита от Министерството на образованието и науката процедура по оценяване и одобряване, както и за последващите от това дейности по отпечатване и разпространение.

11. **"Квалификационен кредит"** е измерител на времето, в което педагогическият специалист се е обучавал за повишаване на квалификацията си по програми на организациите по чл. 222, ал. 1. Един квалификационен кредит се присъжда за 16 академични часа, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени.

12. **"Ключови компетентности"** са комплекс от взаимозависими знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното развитие на индивида през целия живот, за изграждането на активна гражданска позиция и участие в социалния живот, както и за пригодността му за реализация на пазара на труда, определени на национално равнище в съответствие с Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот, приета с Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г.

14. **"Майчин език"** е езикът, на който говорят в семейството си:

а) учениците от етническите малцинствени групи, които традиционно или в значителна степен населяват територията на Република България;

б) децата на гражданите на държави - членки на Европейския съюз, на Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария, упражняващи трудова дейност на територията на Република България.

15. **"Образователна среда"** е съвкупност от условия, фактори и елементи, гарантиращи ефективно протичане на образователния процес и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на системата на предучилищното и училищното образование.

16. **"Обучителни организации"** са организации, създадени в съответствие с Търговския закон, Закона за юридическите лица с нестопанска цел или Закона за кооперациите, за осъществяване на дейност по обучение, поддържане и повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.

17. **"Обща европейска езикова рамка"** (за учене, преподаване и оценяване) е акт на Съвета на Европа, изготвен в съответствие с Препоръки R (82) 18 и R (98) 6 на Комитета на министрите "за постигане на по-голямо единство между страните членки", който представлява обща основа за разработване на учебни програми по чужди езици, нормативни актове, изпити и учебници. Тя определя знанията и уменията, които трябва да бъдат придобити по чужд език за целите на успешната комуникация чрез нивата на компетентност, които позволяват да се измери напредъкът на обучавания както на всеки етап от обучението, така и в дългосрочен план.

18. **"Отпадане от училище"** е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст на основание чл. 173, ал. 2, т. 2 и 3 от ЗПУО преди завършване на последен гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

19. **"Печатно издание с електронен вариант"** е печатно издание с версия, представена в цифрова форма, даващо възможност за визуализиране на процеси, явления и действия и за интерактивно обучение.

20. **"Повторно"** по смисъла на чл. 347 – 351 от ЗПУО е нарушението, извършено след една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което на лицето е наложено наказание за същото нарушение.

21. **"Преждевременно напуснал училище"** е лице на възраст между 18 и 24 години, завършило най-много основно образование, което не участва в никаква форма на образование или обучение.

22. **"Приобщаващо образование"** е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички

деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

26. **"Родител"** е лицето, което упражнява родителските права по смисъла на Семейния кодекс.

27. **"Специални образователни потребности"** на дете и ученик са образователните потребности, които може да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания, интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичния спектър, емоционални и поведенчески разстройства.

28. **"Трета държава"** е всяка държава, която не е член на Европейския съюз и не е държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария.

30. **"Учител-наставник"** е учител, който подпомага стажант-учител или новоназначен учител и му оказва методическа подкрепа за ефективното включване в образователния процес, мотивира професионалното усъвършенстване и кариерно развитие.

31. **"Финансиращ орган"** е първостепенният разпоредител с бюджет по смисъла на Закона за публичните финанси, от чийто бюджет се финансират дейностите в училището, в детската градина, центъра за подкрепа за личностно развитие или в специализираното обслужващо звено.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Учителят/ старши учителят в НУ „Братя Миладинови” – с. Кръстина има следните допълнителни права и задължения:

1. опазват живота и здравето на децата или учениците по време на образователно – възпитателния процес и на други дейности, организирани от училището.
2. не нарушават правата на детето и ученика, да унижава личното им достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху тях.
3. изпълняват нормата за задължителна преподавателска работа.
4. планират, организират и провеждат образователно – възпитателния процес по учебния предмет или модул, по който преподават;
5. формират знания, умения и нагласи у децата и учениците;
6. диагностицират, насърчават и оценяват постиженията на децата и учениците, на които преподават;
7. анализират резултатите при оценяването на входното и на изходното равнище на учениците, на които преподават;
8. участват в провеждането на квалификационно – методическа дейност по съответния учебен предмет или модул в училището;
9. участват в дейности, свързани с подготовката, организирането и провеждането на оценяването на входното и изходното равнище и / или външно оценяване на знанията и уменията на учениците от съответния клас;

10. подпомагат дейностите по разработване на тестове, задачи, задания, материали и критерии за оценяване знанията и уменията на учениците по съответния учебният предмет или модул;
11. анализират и обобщават резултатите, получени от оценяването на входните и изходни равнища и /или външно оценяване по съответния учебен предмет или модул на равнище клас;
12. използват и показват ефективни методи при организацията и провеждането на образователно – възпитателния процес;
13. участва в дейности по разработване на проекти по програми и / или в дейности по реализирането им;
14. преподават учебния предмет на книжовния български език, да общуват с учениците на книжовен български език и да ги подпомагат да усвояват книжовноезиковите норми.
15. повишават образованието и професионалната си квалификация.
16. участват в работата на педагогическия съвет и да изпълняват неговите решения.
17. изпълняват предписанията и препоръките на контролните органите..
18. не ползват мобилен телефон по време на час.
19. не пушат, да не внасят и да не употребяват алкохол в училището, както и извън него – при провеждане на мероприятия и дейности, в които участват деца или ученици.
20. явяват се на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението му на учител и на добрите нрави.
21. не внасят в училището оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност.
22. дават мнения и да прави предложения за развитие на училището.
23. използват училищната материално – техническа база за изпълнение на служебните си задължения.
24. уведомяват в рамките на настъпване на събитието Директора, когато се налага да отсъстват от учебни часове, за осигуряване на заместник с оглед недопускане на свободни часове.
25. информират писмено и на индивидуални срещи родителите за успеха и развитието на ученика, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията му за общуване и интегриране в училищната среда, да ги насочват към форми за допълнителна работа с оглед възможностите, потребностите и желанията на детето или ученика при зачитане на тяхното право да вземат решения.
26. участват в класирането на проектите на учебници по съответния учебен предмет и при избора на учебник, по който ще се провежда обучението.

§ 2. Учителят в ЦДО, Старши учителят в ЦДО изпълняват следните допълнителни задължения:

1. планират, организират и провеждат възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
2. подпомагат процеса на самоподготовка на децата и учениците;
3. избират и прилагат подходящи методи, средства и материали при реализиране на възпитателната дейност;

4. формират социални умения у децата и учениците;
5. диагностицират и насърчават постиженията на децата и учениците;
6. участват в разработването на индивидуалните образователни програми;
7. водят необходимата документация;
8. отговарят за опазване здравето и живота на децата и учениците;
9. осъществяват връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите.
10. изпълнява и други задължения, произтичащи от спецификата на длъжността и вида на училището.
11. планират, организират и провеждат квалификационно – методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
12. участват в процеса на създаване на среда за развитие на дейности по интереси през свободното време на децата и учениците;
13. участват в дейности по разработване на проекти по програми и / или дейности по реализирането им;
14. използват и показват ефективни методи при организацията и провеждането на възпитателно – образователния процес и/или корекционната дейност;
15. изпълняват и други задължения, произтичащи от спецификата на длъжността и вида на училището

§ 3. Учител, който е и класен ръководител в НУ „Братя Миладинови” – с. Кръстина, има следните допълнителни задължения:

1. Да следи за успеха и развитието на учениците от съответната паралелка в образователно – възпитателния процес, за спазването на училищната дисциплина, както и за уменията им за общуване с учениците и учителите и интегрирането им в училищната среда, като периодически и своевременно информира родителите при нарушения.
2. Да анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях.
3. Да контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката.
4. Своевременно да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове / при 5 отсъствия /, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на наказание или други мерки по този Правилник за дейността.
5. До 1^{во} число да представя на директора извъннормативните и неизвинените отсъствия на учениците за изтеклия месец и мерките, които е предприем за предотвратяването им.
6. Да консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложбите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага.
7. Да организира и да провежда родителски срещи за класа – най-малко 2 родителски срещи на учебен срок.
8. Периодично да организира индивидуални срещи с учениците от паралелката, да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност.
1. Да запознава родителите с Правилника за дейността на училището, учебните планове по съответните профили и нормативните актове със задължителен характер срещу подпис;
2. Да провежда начален и периодичен инструктаж (след всяка ваканция) и го регистрира

според изискванията.

3. Да организира застраховането на учениците.

4. Да осигурява организирането, провеждането и контрола на дежурство в класната стая

5. При възникнала конфликтна ситуация - предприема мерки за разрешаване на конфликти по плана от Стратегията на училището:

А. Между ученици:

Търси подходящи методи и средства за нейното затихване до минимум.

При особено тежки ситуации писмено уведомява ръководството на училището.

Б. Между ученици и учител: Запознава училищното ръководство

6. Класният ръководител има право:

7. Да предлага за награди и наказания учениците от поверената му паралелка.

8. Да осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката, и периодично да се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката по съответния учебен предмет, за спазване на училищната дисциплина, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда.

9. Да осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите.

10. Да осъществява връзка и да подпомага специалистите, които работят с ученици от паралелката.

11. Да води редовно и да съхранява учебната документация за паралелката.

12. Да уведомява Директора при възникнали инциденти с ученици на основание Заповед № РД – 09 – 1242 / 14. 08. 2009 г. на Министъра на Министерството на образованието и науката.

§ 4. Класният ръководител не може да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици от паралелката.

§ 5. На първата родителска среща за учебната година класният ръководител предоставя на родителите информация за графика на приемното време на учителите в училището, запознава ги с настоящият Правилник за дейността на НУ „Братя Миладинови” – с. Кръстина.

§ 4. Дежурство на учителите и учителите в ЦДО:

4.1. Отговорности на дежурния при пътуване:

1. Следи и отговаря за безопасността, живота и здравето на децата от нашето училище;

2. Следи точно кой ученик се е качил в автобуса и след това кой се е върнал обратно;

3. Следи за спазване на инструкцията по време на пътуване (тази инструкция да се проведе от класните ръководители. Учениците и техните родители да се подпишат)

4. Задължително преминава железопътната линия заедно с учениците.

5. По възможност учениците да се предадат на възрастен след преминаване на железопътната линия.

6. При инцидент незабавно уведомява директора.

4. 2. Отговорности на дежурните учители – външни- мястото му на действие е пред сградата на училището – в двора:

1. Следи и отговаря за безопасността на децата.

2. Преди началото на учебните занятия оглежда сградата, спортните съоръжения и двора за евентуални опасности или повреди. Подписва се в дневник на дежурния.
3. Не допуска излизане на ученици извън района на училището.
4. Провежда обща утринна гимнастика.
5. Следи за опазване на спортните съоръжения, цветните градинки, сградата, тревните площи и пейките.
6. При инцидент незабавно уведомява директора. При счупване или унищожаване на част от МТБ изготвя протокол и се подписва.

4. 3. Отговорности на дежурните учители – вътрешни - мястото му на действие е сградата на училището – в класните стаи, коридора и тоалетните:

1. Следи и отговаря за безопасността на децата.
2. Преди началото на учебните занятия оглежда класните стаи, коридора, тоалетните и описва хигиената в дневник на дежурния.
3. При раздаване на закуските помага на помощния персонал и заедно с тях ги описва в дневник за закуските.
4. Бие звънеца за влизане и излизане от час.
5. Следи за опазване на класните стаи, коридора и тоалетните.
6. При инцидент незабавно уведомява директора. При счупване или унищожаване на част от МТБ изготвя протокол и се подписва.

4. 4. Отговорности на дежурните учители в ЦДО– външни- мястото му на действие е пред сградата на училището – в двора:

1. Следи и отговаря за безопасността на децата.
2. Преди началото на занятията оглежда сградата, спортните съоръжения и двора за евентуални опасности или повреди. Подписва се в дневник на дежурния.
3. Не допуска излизане на ученици извън района на училището.
5. Следи за опазване на спортните съоръжения, цветните градинки, сградата, тревните площи и пейките.
6. При инцидент незабавно уведомява директора. При счупване или унищожаване на част от МТБ изготвя протокол и се подписва.

4. 5. Отговорности на дежурните учители в ЦДО– вътрешни - мястото му на действие е сградата на училището – в столовата, класните стаи, коридора и тоалетните

1. Следи и отговаря за безопасността на децата.
2. Приема учениците в столовата, като не влиза в помещението за раздаване на храната.
3. При раздаване на храната помага на учениците и заедно с помощния персонал вписва броя на хранещите се в дневник за обедното хранене.
4. Всеки четвъртък има задължението да вземе информация от класните ръководители за броя на хранещите се през следващата седмица, като изиска то тях да ги запишат срещу подпис в дневника за обедното хранене и да предаде информацията на директора.
5. Преди началото на учебните занятия оглежда класните стаи, коридора, тоалетните и описва хигиената в дневник на дежурния.
6. Бие звънеца за влизане и излизане от занятия.
7. Следи за опазване на класните стаи, коридора и тоалетните.

8. При инцидент незабавно уведомява директора. При счупване или унищожаване на част от МТБ изготвя протокол и се подписва.

§ 5. Основни функции и задължения на главния счетоводител.

1. Разпределя бюджетните средства на училището на основата на одобрения от финансиращия орган бюджет.

2. Организира счетоводното отчитане и обслужване като:

1. осигурява предварителен и текущ контрол върху първичната счетоводна информация;

2. създава условия за осъществяване на хронологично /аналитично и синтетично/ счетоводно отчитане;

3. анализира и контролира разходването на материалните запаси, средствата, предоставени на подотчетни лица и средствата с целево предназначение;

4. анализира и контролира движението на дълготрайните материални активи;

5. осъществява контрол за своевременно отчитане на производството или извършените услуги и реализацията на продукцията от учебно-производствената дейност;

6. контролира правилното изразходване на средствата за работна заплата;

7. осигурява обективна, точна, пълна, достоверна и навременна счетоводна информация за вземане на мотивирани управленски решения.

3. Проверява, обобщава и представя на финансиращия орган годишни отчети.

4. Проверява и ежемесечно представя отчети за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове.

5. Организира последващ финансов контрол върху дейността на училището.

6. Изготвя годишния счетоводен баланс и го представя на директора на училището и на финансиращия орган.

7. Съгласува и подписва трудовите договори и допълнителните споразумения на работещите в училището.

8. Съгласува и подписва договори, страна по които е училището.

9. Изпълнява и други конкретно възложени задачи, свързани с длъжността.

10. Самостоятелно, или в екип, изпълнява и други задачи, възложени от директора на училището.

11. Основни отговорности, присъщи на длъжността главен счетоводител

1. Носи отговорност за финансовото обезпечаване дейностите на училището.

2. Отговаря за спазването на финансовата, бюджетната и щатната дисциплина.

3. Отговаря за спазването на сроковете за погасяване задълженията на училището.

4. Отговаря за финансовото обезпечаване на поддръжката на компютърната, копирната и съобщителната техника на училището.

5. Носи отговорност за опазване на имуществото в работното помещение.

6. Спазва правилата за безопасни условия на труд и противопожарна безопасности

7. Етичния кодекс на поведение.

§ 6. Задължения на помощния персонал:

1. Следят за безопасността на учениците, както в училищната сграда, така и в училищния

двор и прилежащите училищни площи.

2. Осъществяват пропускателния режим в училището.

3. Контролират влизането и излизането на учениците, служителите, родители и други външните лица в сградата на училището, като за целта изисква и проверява документи за самоличност.

4. Не допускат влизането на моторни превозни средства в училищния двор.

5. Проверяват наличието и редовността на документите при изнасяне и внасяне от и в училищната сграда и училищния двор на вещи, материали, апаратура, инвентар и др.

6. Следят за поддръжката, изправността и правилното използване на охранителните системи и при повреда уведомява съответните длъжностни лица.

7. Получават и раздават закуските, плодовете, млякото и обяда на учениците.

8. Получават и зареждат сервизните помещения с необходимите санитарно- хигиенни средства.

9. По време на грипна епидемия извършват дезинфекция в съответствие с изискванията на санитарните власти.

10. Изпълняват куриерски задължения.

11. Отговарят за качественото почистване на определените помещения, площи и др.

12. Носят отговорност за настъпили вреди от некачествено или недобре свършена от тях работа.

13. Носят отговорност за спазване на санитарно хигиенните изисквания и начина на употреба на препаратите за почистване и дезинфекциране.

14. Спазват правилата за безопасни условия на труд и противопожарна безопасност.

15. Спазват Етичния кодекс.

16. Извършват редовно почистване на класните стаи, канцеларии, коридори, фойета, физкултурен салон, столова, сервизни и др. помещения и прилежащите им площи. /подове, врати, прозорци и др./

17. Почистват техниката, разположена в обекта, за който отговаря само с препарати, закупени точно за целта.

18. Почистват редовно училищния двор; грижат се за тревните площи и насаждения в определения му район по определен график, полагат ежедневни грижи за вътрешните декоративни растения.

19. Събират и опаковат отпадъците от помещенията до съответните места за събирането им.

20. Следят за повреди в различните помещения на своя обект и уведомяват за тях директора или пом.директора по АСД.

21. Почистват склада и подреждат дървата за отопление.

22. Извършват обслужване на котела.

23. Организируют и извършва разпалване на котлите и храненето им с вода.

24. Извършват зареждане и добавяне на горивото в котела.

25. Регулират горенето и наблюдава по приборите нивото на водата в котела, налягането на парата и температурата на водата, която се подава в отоплителната система.

26. Пускат и спирта помпите, вентилаторите и др. спомагателни механизми.

27. Почистват пещта на котела и на пространствата под скарата на огнището.

28. Познават основните принципи на работа на котела.

29. Водят необходимите дневници.
30. Изпълняват и други конкретно възложени задачи, свързани с длъжността.

§ 7. Всички педагогически специалисти и непедagogически персонал познават и прилагат следните нормативни документи:

- Държавни образователни стандарти по чл.22 от ЗПУО;
- Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот;
- Европейската социална харта;
- Европейската харта за правата на човека;
- Закон за защита правата на детето;
- Закон за защита правата на човека;
- Закон за младежта;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието; Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Конституция на РБългария;
- Международния пакт за граждански и политически права;
- Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.;
- Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст;
- Национална референтна рамка;
- Национална стратегия за въвеждане на икт в училищата;
- Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване до 2020 г.;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020);
- Национална стратегия на РБългария за интегриране на ромите /2012 – 2020 г./;
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 година;
- Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите;
- Наредба за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции;
- Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане;
- Общински политики в средното образование.- чл.197 от ЗПУО;
- План за действие по изпълнение на националната стратегия за образователната интеграция на ученическите малцинства (2015 – 2020).
- План за 2016- 2017 г. За изпълнение на стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013- 2020).
- Правилник за прилагане Закона за защита на детето;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество /2010 – 2020 г./.

➤ Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).

➤ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020;)

➤ Стратегията на европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, „европа 2020“.

§ 10. */на основание Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила на детето при случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция от 15.03.2010 г./*

1. Незабавно сигнализируют органите на МВР и отдела за закрила на детето към дирекция „Социално подпомагане“ при получаване на сигнали за извършване на насилие над деца или при заплахата от извършване на насилие, при кризисни ситуации и деца в риск.

2. Предотвратява разпространението на упойващи и наркотични вещества.

§ 8. Задълженията, нерегламентирани в този правилник, но съдържащи се в други нормативни актове, важат за всички длъжности в училището.

§ 9. (1) Учениците, които през учебната 2016 - 2017 г. постъпват в I клас, учениците, които през учебната 2017 - 2018 г., учебната 2018 - 2019 г. и учебната 2019 - 2020 г. постъпват в I клас, се обучават по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на ЗПУО.

(2) През учебните години по ал. 1 учениците, извън посочените в ал. 1, се обучават и завършват обучението по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на отменените Закон за народната просвета и Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план.

§ 10. (1) Лице, което към влизането в сила на закона заема длъжност на педагогически специалист, запазва трудовото си правоотношение, ако е имало право да заема съответната длъжност към момента на възникване на правоотношението.

(2) Лице, заварено към влизането в сила на закона на длъжността "младши учител" или "младши възпитател", се преназначава съответно на длъжността "учител" или "възпитател".

§ 11. До влизането в сила на подзаконовите актове, предвидени в ЗПУО, се прилагат действащите в системата на народната просвета подзаконови нормативни актове, доколкото не му противоречат.